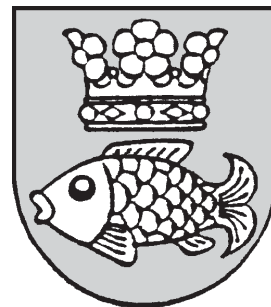


Kálnické ozveny

Zdarma pre občanov Kálnice

Ročník XV.

číslo 4 - december 2011



POSVIACKA OBNOVENEJ MODLITEBNE

M. Cipciarová, zborová farárka – I. Osuský,
emeritný biskup – E. Juríková, seniorka POS



V devätnástú nedeľu po Svätej Trojici, 30. októbra 2011 slová oslavnej piesne Toľko dôvodov, ktorú na začiatku slávnostných Služieb Božích zaspieval domáci spevokol, otvorili slávnostné Služby Božie.

Pri príležitosti 65. výročia posvätenia modlitebne sme ju počas letných mesiacov t.r. svojpomocne a obetavo obnovili. Generálna oprava zahŕňala výmenu starej, poškodenej drevenej dlážky za novú leštenú dlažbu, očistenie a ošetrovanie lavíc, nový drevený obklad stien. Ku tomu sa pridala výmena starého oltárneho priestoru za nový. Autorom nového zrealizovaného projektu je brat pána farára Petra Macu, pán Mgr. Ján Maca, interiérový dizajnér, ktorý t. č. pôsobí v Prahe a pochádza zo Senice.

Po tejto generálnej oprave bol dôvod ku radostnej oslave Pána Boha, ktorý nás viedol, žehnal a pridával ochotných pracovníkov i obetavých cirkevníkov počas rekonštrukcie. Naše pozvanie prijali milí a vzácní hostia: dôstojný brat emeritný biskup Ivan Osuský, ktorý nám poslúžil zvestou Slova Božieho a vznešená sestra seniorka Eva Juríková, ktorá vykonala po posviacajúcej reči akt posviacky modlitebne po generálnej oprave. Liturgiou poslúžili bratia farári Pavol Černaj a Peter Maca a sestry farárky Jarmila Petruľová, Iveta Rubaninská a zborová farárka. Slávnostnú atmosféru Služieb Božích umocnili piesne a básne spevokolu a rovnako tiež radostný spev našich detí a mládeže.

Táto udalosť sa zapíše výraznými písmenami do dejín nášho cirkevného zboru, pretože v náročnej dobe sme dokázali za 5 mesiacov vykonať generálnu obnovu modlitebne iba z vlastných prostriedkov.

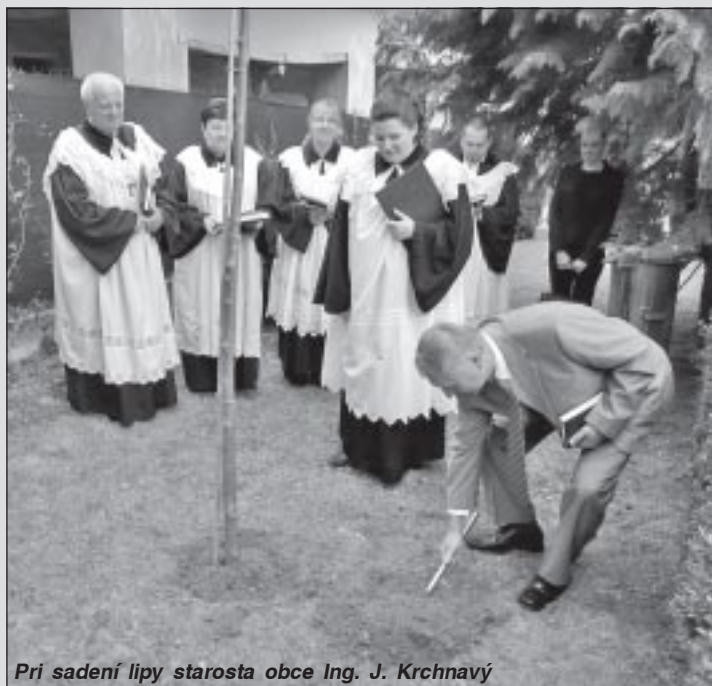
A pri tejto príležitosti sme sa aj my zapojili do projektu, ktorý prebieha na rôznych miestach Slovenska: 500 stromov reformácie v ECAV na Slovensku. Po slávnostných Službách Božích brat emeritný biskup, sestra seniorka, zborová farárka, zborová dozorkyňa, kurátor, starosta obce Kálnica p. Ing. Ján Krchnavý a autor projektu oltára p. Mgr. Ján Maca pred modlitebňou zasadili pamätný 13. strom reformácie - lipu malolistú.

Kiež by tu v nás Pán Boh zapaloval a udržoval oheň viery, aby nezahynila! Je to prosba nad oltárom pre dnešok i našich potomkov.

Monika Cipciarová

Foto: Martin Markech, Peter Kočícký, Miroslav Cipciar

Slávnostné Služby Božie



Pri sadení lipy starosta obce Ing. J. Krchnavý

OBCENÉ ZASTUPITELSTVO INFORMUJE

Obecné zastupiteľstvo sa za obdobie október - november zišlo raz, a to na 6. zasadnutí OcZ, konaného dňa 26.10.2011 o 17,30 hod. v KD v Kálnici.

OcZ schválilo:

Uznesenie č. 036 - 2011/Z - uzavretie zmluvy o pôžičke s bytovým domom č. 101,102 a 144 prostredníctvom správcov SBDO (stavebné bytové družstvo občanov) a MBP (mestský bytový podnik) vo výške 37.121,- za účelom dofinancovania výstavby ČOV pre 8-BJ

Uznesenie č. 037- 2011/Z - návrh bytovej komisie o rozdelení bytov v 8-BJ

Uznesenie č. 038 - OcZ ukladá Ing. Miroslavovi Borcovanovi do 31.12.2011:

1. aktualizovať a dopracovať prevádzkový poriadok verejného vodovodu a zosúladiť ho so zákonom;

2. vypracovať plán obnov verejného vodovodu najmenej na 10 rokov.

Uznesenie č. 039 - 2011/Z - OcZ schvaľuje inventarizačné komisie a ukladá vykonať inventúru do 31.12.2011

Uznesenie č. 040- 2011/Z - OcZ vyjadruje nesúhlas so zámerom ťažobných spoločností týkajúcich sa povolenia rozšírenia prieskumného územia v lokalite Považského Inovca a žiada MŽP SR o zrušenie rozhodnutia o predĺžení platnosti určenia prieskumného územia Hôrka n.V-Kálnica U-ruda

OcZ informuje:

- je podaná žiadosť o vrátenie DPH z dotácií Eurofondov na rekonštrukciu KD, ktorá by mala byť vo výške cca 54.000,- eur

- banke Dexia splácame mesačne 3.500,- eur, do konca kalendárneho roku 2011 sa dostaneme do bankou predpísaného maximálneho limitu výšky pôžičky

- finančnú dotáciu na ČOV sme doteraz nedostali, ale ani písomné vyjadrenie zamietnutia žiadosti.

- podali sme žiadosť na dotáciu na ČOV aj pre rok 2012

- stavebná komisia posúdila technický stav žlabu pre dažďovú vodu v Zápotočí a navrhla riešenie, ktorého realizáciu prejednal starosta obce s p. Bachárom. Ten opravu prisľúbil.

- v uplynulých dňoch sa uskutočnila kontrola verejného osvetlenia - dopadla dobre. Dňa 2.11.2011 bude krátka odstávka el.energie, kedy sa demontujú ešte zostávajúce staré lampy

- 11.11.2011 sa uskutočnila kolaudácia 8-BJ

- 15.11.2011 navštívila našu obec 4-členná delegácia z maďarskej obce Felsőnyék

- pán Gula stiahol výpoveď z prenájmu kuchyne pri KD a bude v ňom pokračovať do konca tohto volebného obdobia

Obecná rada sa za rovnaké obdobie zišla raz - 12.10.2011 na svojom 5. zasadnutí. Na tomto zasadnutí prerokovala:

- p.starosta prečítal podrobnú správu o finančnej situácii - na bežnom účte máme 45 eur ! Podá žiadosť o vrátenie DPH z dotácie na rekonštrukciu KD (cca 54000,-eur), vyzve p.Trebatického a p. Gulu o vyrovnanie pohľadávok voči OcÚ, vyžiada od Ski Centra prehľad hospodárenia a súvahy za rok 2010.

- prípravu kolaudácie 8-BJ, ktorá bude 11.11.2011

- predaj domov č.221 a 222 vrátane pozemkov: keďže p. Trebatický nedisponuje potrebnou finančnou čiastkou, uvedené nehnuteľnosti ponúkame na odpredaj prostredníctvom reálnych kancelárií MM reality a DM reality

- prípravu VZN o daniach z nehnuteľností

- príprava zasadnutia OcZ 26.10.2011

- p. zástupkyňa predložila návrh plánu zasadnutí OcZ na rok 2012.

20.11.2011

Ako sme budovali dopravné ihrisko

Na začiatku bola myšlienka dvoch mamičiek našich školských detí zrekonštruovať dopravné ihrisko v záhrade materskej školy. Jarmila Kippel, Soňa Pečitová, Marián Pečit vypracovali projekt, poslali do nadácie Allianz, a potom sme už všetci čakali, či sa práve nám podarí získať finančné prostriedky. Sľúbené peniaze sme dostali, za čo veľmi pekne Nadácii Allianz ďakujeme.

Začiatok rekonštrukcie pripadol na jar 2011. Vtedy prišli prvé komplikácie, pretože autorky projektu od jeho realizácie odstúpili. Rozhodla som sa, že dopravné ihrisko zrealizujem, aj napriek tomu, že mnohí mi radili, aby som peniaze nadácii radšej vrátila. Ja som to však neurobila aj vďaka podpore a pomoci pani učiteľky Kaššovicovej a Kmeťovej. Ďalší problém bol v tom, že nám nákreš tvaru a rozmerov dopravného ihriska nechcel príslušný pracovník na dopravnom inšpektoráte v Novom Meste nad Váhom schváliť. Vtedy pani učiteľka Kaššovicová vybavila dopravnú projektantku, ktorá nám odporučila urobiť v projekte len malé zmeny, tie sme urobili, a potom ho schválila. Ďalšie problémy nastali, keď som zistila, že pôvodné dopravné ihrisko, ktoré sa malo zrekonštruovať, je v kopci a v minulosti to bolo pre deti namáhavé sa po ňom

vozíť. Tak isto aj po porade s pánom Bachárom z firmy Stavokomplet, ktorá nám mala nanovo ihrisko vyasfaltovať som sa dozvedela, že vhodnejšie by bolo urobiť nové ihrisko na vhodnejšom teréne, takom ako je náš školský dvor. Ja som to uvítala z toho dôvodu, že náš školský dvor som už predtým chcela rekonštruovať, lebo asfalt na ňom bol veľmi popraskaný, a tým nebezpečný pre naše deti kvôli pravdepodobnosti vzniku úrazu. No predchádzajúce cenové ponuky na rekonštrukciu boli nadmerne vysoké na naše finančné možnosti. Firma Stavokomplet mi dala prijateľnú ponuku, v ktorej bol zahrnutý aj ich sponzorský dar, za čo sme im vďační. Komunikáciu s uvedenou firmou zabezpečoval pán starosta Ing. Ján Krchnavý, ktorému taktiež ďakujeme.

Aj napriek veľkorysosti pána Bachára nám peniaze z nadácie nestačili na všetko, čo bolo v projekte spomenuté, že sa zrealizuje. No vďaka ústretovosti nadácie Allianz a ochoty ich pracovníčky pani Barbory Schneiderovej, nám nadácia mailom schválila, že môžeme uskutočniť zmeny oproti predkladanému projektu. To ma potešilo a dalo mi to nové sily do zháňania chýbajúcich peňazí, čo vôbec nebolo ľahké, lebo na veľa dverí som musela zaklopať, aby mi niekde otvorili. No nakoniec sme

dopravné ihrisko dokončili s pomocou týchto skvelých ľudí a sponzorov.

Rada by som ich spomenula a srdečne sa poďakovala: Ešte raz nadácii Allianz, prispeli sumou 2756 eur; pani Žanete Potočkovej, ktorá nám pomohla nájsť po nadácii Allianz najväčšieho sponzora s veľkým srdcom pána Michala Krajčíka, ktorý prispel sumou 1500 eur; zástupcom rodičov Ivane Filipovej, Milanovi Borcovanovi, Andrei Krchnavej, ktorí nám schválili z účtu ZRPŠ a prispeli sumou 1000 eur; pánovi Róbertovi Nagyovi z firmy Ronastyl Kálnica, ktorý nám zakúpil prenosné dopravné značky a semafor v hodnote 300 eur; pani Juríkovej z firmy Hella Kočovce, ktorá nám prispela sumou 200 eur a darovala vyradené dopravné značky; pánovi Ing. Víťazovi, zástupcovi poľovníckeho zväzu, ktorý nám prispel sumou 100 eur; zástupkyňou žien cvičiacich v našej telocvični pani Bo-



žene Kmeťovej, vďaka ktorej nám ženy prispeli sumou 70 eur; Klubu kálnických mamičiek za 100 eur; pánovi Romanovi Dovinovi z firmy Lauris R.M. Kálnica za každoročný štedrý príspevok z daní a pomoc pri odvoze vyradených dopravných značiek do kovošrotu; pánovi Pavlíkovi z firmy Redes Nové Mesto nad Váhom za sponzorský vyhotovený tabuľu; za brigádnicú pomoc pri maľovaní dopravného ihriska pánom Milanovi Borcovanovi, Miroslavovi Dovinovi, Petrovi Šidlovi; pani učiteľke Kaššovicovej za sponzorský získanú farbu na ihrisko a plot; mamičkám našich detí pani Krchnavej, Dovinovej, Vaškovej, Šutovskej za pomoc pri maľovaní plota pri dopravnom ihrisku, lebo už nepôsobil pri novom ihrisku veľmi esteticky.

Som naozaj šťastná, že máme také pekné nové dopravné ihrisko, na ktorom si budú môcť nielen naše deti zo základnej a materskej školy, ale aj z okolitých obcí osvojiť základné vedomosti a zručnosti o doprave, o tom, ako sa bezpečne správať na ceste nielen ako chodec, ale aj ako kolobežkáč a cyklista. S práním, aby naše ihrisko slúžilo deťom čo najdlhšie a aby sme ich takýmto spôsobom naučili byť pozornými a zodpovednými za svoj život a zdravie nielen na ihrisku.

Mgr. Monika Roháčková

Na slovíčko, pán starosta...

Starosta obce Ing. Ján Krchnavý opäť informuje občanov o diani v obci za obdobie od októbra do decembra 2011.

1. Obec v októbri poskytla občanom kontajnery na vývoz veľkoobjemového odpadu, ale celkom sa nepochopilo, čo do kontajnera patrí a čo nie. Pán starosta, môžete nás informovať, koľko obec platí za vývoz jedného kontajnera a koľko sa vyvezie v priebehu roka? Z čoho obec financuje túto službu občanom?

Odvoz a uloženie všetkých druhov odpadov sú v súčasnosti pomerne nákladné. Našou snahou je separovaním a triedením druhotných surovín znižovať množstvá odpadov, ktoré je nevyhnutné odvážať na skládku. Z tohto dôvodu nie sme radi, keď vo veľkoobjemových kontajneroch pri jarnom alebo jesennom vývoze nachádzame výrobky z drevených materiálov, ako sú rôzne časti nábytku, okná, dvere, veľké debny a pod. Dokonca hrubé konáre orezané zo stromov v záhrade. Žijeme na dedine, kde drevo možno využiť lepšie, spálením vo vykurovacích telesách na výrobu tepla, čo je z hľadiska ekonomiky oveľa výhodnejšie ako uloženie na skládku, za ktoré musí obec – teda všetci občania, zaplatiť. Pri vývoze v októbri bolo v kontajneroch navyše aj veľa papierových odpadov a tiež skla, ktoré zberáme samostatne. Zber použitého papiera organizuje dva krát do roka základná škola a na sklo máme v obci rozmiestnené špeciálne zberné nádoby.

V októbri sme odviezli z našej obce osem plných kontajnerov, hmotnosť ich obsahu sa pohybovala v priemere medzi 3 000 až 4 000 kg. Poplatok za uloženie odpadu na

skládke v Kostolnom, ktorá je pre nás najbližšie, je 38,6 Eur / 1 000 kg. Keď k nemu pridáme náklady na dopravu, zistíme, že cena za vývoz jedného kontajnera vychádza v rozpätí 150 – 200 Eur, v závislosti od jeho hmotnosti. Celkovo za rok, za dva vývozy na jar a na jeseň, je to vysoká suma, ktorú obec uhradza z prostriedkov, získaných od občanov formou poplatku za vývoz smetí. Aj toto je jedna z príčin jeho stáleho narastania.

Preto, vážení spoluobčania, apelujem na všetkých, aby sme boli disciplinovanejší, aby sme uvážlivo postupovali v nakladaní a separovaní komunálnych odpadov a nezvyšovali si zbytočne náklady na ich likvidáciu.

2. Nastali zmeny vo veci kolaudácie osembytovky v súvislosti s neschválenou dotáciou na ČOV?

Stavba čističky odpadových vôd a kanalizačnej prípojky k novopostavenému bytovému domu mala byť financovaná z dotácie Enviromentálneho fondu. Žiadosť o dotáciu bola podaná a riadne vydiskutovaná ešte v priebehu roku 2010 a hoci sme počas roku 2011 dostávali informácie, že naša žiadosť prešla všetkými výberovými komisiami, nakoniec bola skutočnosť taká, že sme nedostali ani cent. V októbri 2011 sme boli nútení hľadať urýchlene iné zdroje financovania, pretože bez funkčnej čističky by nebolo možné odovzdať do užívania byty v 8 b.j. Keďže čistička bude slúžiť na likvidáciu odpadových vôd aj pre už obývané tri bytové domy, obrátili sme sa so žiadosťou o pomoc pri hľadaní potrebných finančných zdrojov na vlastníkov bytov v nich. Vďaka ich ústretovosti a pochopeniu správcov byto-

vých domov, ktorými sú Stavebné bytové družstvo občanov a Mestský bytový podnik, bola čistička v prvých dňoch novembra dodaná. S prispelením firmy Stavokomplet Stará Turá, ktorá vo veľmi krátkom čase zrealizovala napojenie čističky na kanalizačnú prípojku, sa nám podarilo uskutočniť kolaudáciu osembytovky v plánovanom termíne – 11.11. 2011.

3. Nájomné byty rozdělila bytová komisia 19.10.2011 – schválilo jej návrh aj OZ? Má už nájomcu aj posledný neobsadený byt?

Na obecný úrad spolu prišlo trinásť žiadostí na pridelenie nájomných bytov. Počas upresňovania a dopĺňovania povinných údajov dvaja žiadatelia svoje prihlášky stornovali. Bytová komisia nakoniec rozhodovala medzi jedenástimi uchádzačmi. Na svojom zasadnutí 19.10.2011 rozhodla o pridelení bytov pre siedmich žiadateľov, ktorí splnili požadované kritériá. Zostávajúci vyzvala na doplnenie chýbajúcich údajov. Po ich predložení rozhodne o pridelení ôsmeho bytu. Tento návrh bytovej komisie bol predložený 26.10.2011 obecnému zastupiteľstvu, ktoré ho v plnom rozsahu uznesením č. 037 / 2011 schválilo.

4. Plánované stretnutie dôchodcov sa tento rok neuskutočnilo. Prečo?

V duchu dlhoročnej tradície sme i v tomto roku pripravovali stretnutie našich dôchodcov v sále kultúrneho domu, ktoré sa malo uskutočniť 12.11.2011. Dohodnutý bol kultúrny program, kultúrna komisia vypracovala organizačné zabezpečenie. Neplánované problémy s financovaním čističky spôsobili, že všetky peňažné prostriedky obce sme museli použiť na zaplatenie zálohovej faktúry na jej dodávku. Na viac ako dva týždne sme zostali úplne bez peňazí. V danom čase nebolo jednoducho z čoho zaplatiť nevyhnutné náklady na stretnutie. V tejto nepriaznivej finančnej situácii, po porade s členmi obecnej rady a predsedníčkou komisie pre kultúru, sme i keď neradi, prijali rozhodnutie o zrušení akcie v uvažovanom termíne. Nebolo to ľahké rozhodnutie, nakoľko si uvedomujeme, že pre našu obec, pre nás všetkých, príslušníci seniorskej generácie urobili veľmi veľa užitočného, obrovský kus poctivej práce. Určite si našu pozornosť zaslúžia, a to nielen raz v roku, počas mesiaca úcty k starším. Právom im patrí naše uznanie a poďakovanie z úprimného srdca. Nezabúdame na to a budeme hľadať inú vhodnú príležitosť, aby sme mohli našu vďačnosť vyjadriť nielen slovne.

5. Pracovníci prevádzky dokončili výstavbu novej garáže pre obecné auto. Kto im po odbornej stránke pomáhal?

Tohtoročná dlhá jeseň s prevlá-

dajúcim teplým a suchým počasím vytvorila vhodné podmienky aj pre dokončenie prác na stavbe garáže pre obecnú škodu Fabia. Celú stavbu realizovali pracovníci obce súčasne so zabezpečovaním ostatných činností, nevyhnutných pre chod obce. Veľkým dielom k úspešnej realizácii prispel poslanec OZ p. Ján Jamrich, ktorý práce nielen odborne viedol, ale odpracoval aj desiatky brigádnických hodín bez nároku na odmenu. Dobrou pomocou bolo aj sponzorské zaobstaranie a dovoz stavebného materiálu pánom Dušanom Valovičom, čestným občanom Kálnice. Nie je to dnes samozrejmosťou, ale sú ešte ľudia, ktorí vedú nezištne pomôcť. Touto cestou im chcem poďakovať.

6. Pán starosta, idú Vianoce, preto posledná otázka: Ako zvyknete prežívať vianočné sviatky? Komu by ste chceli na záver roka poďakovať za spoluprácu a pomoc?

Ľudia dávajú Vianociam najrôznejšie prívlastky – najväčšie sviatky roku, sviatky pokoja a mieru, pozhnané sviatky, sviatky radosti, najkrajšie sviatky a pod. Vianoce sú sviatky, počas ktorých sa zastavia, alebo na čas prerušia takmer všetky ľudské činnosti. Každý túži prežiť ich v klude, bez nervozity a stresov, ktoré nás životom zväčša sprevádzajú. Uvádzané prívlastky sú všetky pravdivé, vystihujúce ich naozajstnú podstatu. Pre mňa osobne majú ešte ďalší rozmer. Podľa môjho názoru sú to predovšetkým sviatky rodinné, kedy sa v teple a pohodlí domova stretávajú členovia rodiny a spoločne prežívajú radosť a krásu neopakovateľných okamihov. V takomto duchu prežívame vianočné sviatky aj v našej rodine. Nechýba účasť na bohoslužbách, ideme na návštevu najbližšej rodiny, venujeme sa svojim záľubám a viac ako po iné časti roka oddychujeme. Snažíme sa aj takto načerpať nových síl a energiu do ďalších období. Verím, že tomu bude tak i tento rok. Zároveň využívam príležitosť, aby som zaželel všetkým spoluobčanom, všetkým čitateľom Kálnických ozvien, krásne a ničím nerušené prežitie vianočných sviatkov, v zdraví a v pohode, v spoločnosti najbližších, rodiny a priateľov. Aby radosť, šťastie, láska a spokojnosť naplnili obydlia a domácnosti v celej našej obci, aby sme aspoň nakrátko zabudli na každodenné problémy a starosti. Aby sme všetci pookriali a načerpali dostatok duševných aj fyzických síl do budúcnosti.

Do Nového roka želim všetko najlepšie, mnoho úspechov v práci i v osobnom živote!

So želaním krásnych a pozhnaných vianočných sviatkov a všetkého dobrého v novom roku sa lúči Dana Badžgoňová.

DHZ KÁLNIKA - LÚKA
 poriadok
2. OKRESNÝ HASIČSKÝ PLES
 14. januára 2012
 o 20:00 hod. v Kultúrnom dome v Kálnici
 Po polnoci **TOMBOLA**
 + zabíjačkové špeciality (švédské stoly)
 Do tance hrá hudobná skupina **Rythmus**
 Vstupné 15,- EUR (túto, Jofko, Edna)
 Predpredaj vstupeniek: KÁLNIKA: 0944 949 504, LÚKA: 0949 127 967
 Počas odberu Váš bytší spracovávať miestnosť, vystopovanie (hadovej) hadby, zabíjačkové "ELVIS PRESLEY" a ruzne skladby !!!

INZERCIA

Predám pozemok v obci Kálnica – ovocný sad o výmere 1831 m², parcela registra C, parc. č. 3418, nachádzajúci sa pri rímskokatolíckej kaplnke. Cena dohodou. Kontakt: 0904 366 266.

Obec Kálnica predá rodinný dom a polyfunkčnú budovu s dvorom a zachovalou stodolou. Zastavaná plocha spolu 510 m². Priestory vhodné pre výrobnú činnosť aj skladovanie. Cena: 115 000,- Eur. Viac informácií: Obecný úrad Kálnica, tel.: 032/77 988 32, mobil: 0917 916 426.

Guláš Október Fest 2011

Tradičná slovenská súťaž vo varení gulášu sa netradične prvý raz konala v Kálnici v priestoroch Pohostinstva Potoček. Usporiadať nultý ročník tejto súťaže bol dobrý nápad kálnických chatárov, ktorí po zrelej úvahe oslovili majiteľov pohostinstva. Nebolo im treba túto myšlienku dvakrát opakovať. Slovo dalo slovo a dňa 8. októbra 2011 o 10. hodine bolo pripravených osem družstiev gulášmajstrov z Kálnice, Starej Turej, Serede a Nového Mesta nad Váhom popasovať sa s nástrahami varenia.

Povolený doping, ktorí mali súťažiaci k dispozícii, dopomohol k hladkému priebehu súťaže, o čom svedčí aj fakt, že napriek nepriaznivému počasiu sa guláš okamžite vypredal.

Porota v zložení Dušan Valovič, Mária Ovsák a Vlado Potoček korunovala za víťaza p. Mariána Pavelku z Kálnice s titulom Gulášmajster.

Je potešujúce, že výťažok z predaja bol venovaný Klubu kálnických mamičiek, ktoré sa taktiež podieľali na tomto podujatí predajom chutných domácich koláčikov.



Dobrá vec sa podarila.

Po skončení oficiálnej časti sa všetci veselo zabávali, spievali a tancovali. Treba poďakovať organizátorom Pohostinstva Potoček, účastníkom súťaže, spevákom, tanečníkom a v neposlednom rade Klubu dôchodcov, ktorý poskytol priestory klubu – za krásny aj keď upršaný jesenný deň.

Veríme, že budúci rok sa opäť stretneme na 1. ročníku Guláš Október Festu v Kálnici. **I.K.**

**Učiteľ
Dušan Kíšš
ako
Dedo mráz
1958**



Foto z archívu Igora Jelínka

Hody v Pohostinstve Potoček

Posledný októbrový víkend patrí v našej obci hodom. Popri už neodmysliteľných hodových akciách, hodovej zábave či futbalu postupne pribúdajú aj nové aktivity. Po úspešnom vystúpení Klubu kálnických mamičiek na ľudovú nótu upravenú do štýlu disco Igorom Kolínikom na Deň kálnických žien prišla p. Potočková s návrhom, aby mamičky navcičili nový program v tradičnom folklórnom prevedení na hody.

Pod odborným vedením Lucie Mackovej a Matúša Macháča sa Žaneta Potočkovej podarilo dať dohromady skvelú partiu mladých ľudí, ktorí v priebehu dvoch mesiacov dokázali navcičiť náročnú choreografiu pod názvom "Sedláčka". Že sa im to podarilo svedčí aj to, že po skončení vystúpenia prítomní diváci odprevádzali tanečníkov skandovaným potleskom. Pre veľký záujem mu-

seli svoj program zopakovať ešte raz.

Tým sa však hody v pohostinstve nekončili. Najskôr Igor Jelínek a potom skupina harmonikárov Iskra vytvorili príjemnú atmosféru plnú dobrej hudby, tancov a spevu.



Zostáva len dúfať, že podobné vystúpenia pomôžu oživiť folklórne tradície v našej obci.

Držíme palce a o rok v našej krčme na hodoch do videnia! **I.K.**

KÁLNIČKÉ HODY V KRČME

Posledný októbrový týždeň je v Kálnici venovaný hodom. V tento čas sa tradične uskutočňuje výstava ovocia a zeleniny, ktorú poriada Jednota dôchodcov.

Klub Kálnických mamičiek dátum 29.10.2011 poňal v duchu príležitosti poďakovať sa tým, ktorí nás podporili. Pripravili sme si pre nich ľudový tanec s názvom „Kálnická sedláčka“ a veselé vystúpenie s neoficiálnym názvom „Improvizuj, hráme Partičku“. Tanečnú choreografiu zostavili skvelí folklórni tanečníci Lucka Macková a Matúš Macháč. Sme nesmierne radi, že medzi nás zavítali a ďakujeme im za každú sekundu ich voľného času, ktorú nám obetovali.

Tréma účinkujúcich (Lucka Macková, Matúš Macháč, Dáška Kmeťová, Katka Harmadyová, Miloš Šagát ml., Soňa Pečitová Méresová, Michal Masár, Milan Hrušovský, Žaneta Potočková, Andrea

Krchnavá, Oľga Dovinová, Erika Krchnavá) pred vystúpením by sa dala kráčať. V úžasnej atmosfére, ktorú vytvárali hostia a nepochybne aj majitelia a personál, sme sa dokázali odviazať a dať zo seba maximum. Naše odtančované **ĎAKUJEM** patrilo hlavne: majiteľom Pohostinstva Potoček, rodine Kucharovičovej, rodine Gajdošehovej, rodine p. Lacka Masára, pánovi Martinovi Madrovi, Miškovi Krajčíkovi, pánovi Dušanovi Valovičovi, Anne Hladke, Anne Kukučkovej a folklórnemu súboru Otava.

Sme vďační za akúkoľvek pomoc a ďakujeme všetkým, ktorých som nenechala a akokoľvek nám pomohli a pomáhajú. Za seba ďakujem Ľubkovi Pečitovi a Mirkovi Harmadymu za trpezlivosť a porozumenie s nápadmi ich manželiek.

Za KKM Mgr. Soňa Pečitová Méresová



LEGENDA O SV. MARTINOVÍ

alebo prečo je 11. novembra Svätého Martina

Martin sa narodil okolo r. 316 v rímskej provincii Panónie (dnešné Maďarsko). Jeho otec bol statočný rytier a slúžil ako veliteľ rímskych vojakov. Bol pohan a uctieval Boha vojny Marsa. Z narodenia syna mal veľkú radosť a veril, že syn bude tiež zdatným vojakom, preto mu dal meno Martin.

Už v pätnástich rokoch sa podľa rozhodnutia svojho otca stal vojakom. Po otcovi zdedil Martin odvahu a po mame dobré srdce. Byť vojakom znamenalo mnoho odopierania a tvrdého boja. Počas služby vo vojsku stratil Martin spojenie s kresťanmi. Ako vojakovi mu nikdy nebolo veselo. Mal silu a odvahu v boji, jeho srdce však bolo prázdne. Túžil po osamotenom živote a po rozjímaní podľa vzoru prvých pustovníkov. Vojenská povinnosť mu však bránila tento sen uskutočniť.

Raz v jeseni, keď už začínalo byť chladnejšie, dostali zaslúžilí vojaci a dôstojníci nové oblečenie. Aj Martin obdržal veľký široký plášť, ktorý mal podšívku z ovčej kože a bol tak dlhý, že zakryl aj koňa. Bol chladný novembrový deň a ľadový vietor trhal posledné suché listy z takmer holých stromov. Keď Martin s niekoľkými svojimi druhmi vchádzal do mesta Amiensu, zbadal chúlif sa pri mestskej bráne polonahého premrznutého žobráka. Keď Martin šiel okolo neho, žobrák zdvihol ruku, zašepkal slová, ktoré hneď odvíjal vietor a prosebne pozrel na Martina veľkými očami. Nikto z jeho druhov si chudáka nevšimol. Martin, pretože u seba nemal peniaze ani nič cenného, čím by mohol blížneho v núdzi obdarovať, stiahol svoj plášť, mečom ho rozťal na dve polovice, sklonil sa hlboko k žobrákovi a jednu mu daroval. Sám si prehodil zbytok cez ramená a cváľal ďalej.

Ďalšiu noc zaspal hlbokým spánkom a počul ako niekto volá jeho meno. Okolo neho sa rozlialo svetlo a zbadal dvoch anjelov ako držia polovicu jeho plášťa. Za nimi sa objavila tvár žobráka, jasná ako slnko, so žiariacimi očami. Ozval sa hlas: „Martin, v žobrákovi si zahrial svoju biedu. Som bratom všetkých ľudí.“ Keď obraz zmizol,

Martinove srdce zaliala teplá slnečná žiara, ktorá už nikdy nevyhasla.

Pod vplyvom tohto videnia sa Martin dal ihneď pokrstiť, a keď nastala príležitosť, požiadal o prepustenie z vojska. Založil mníšsku osadu, v ktorej vznikol prvý kláštor v Galii. Napriek tomu, že túžil žiť v pozadí do konca svojho života, bol veriacimi zvolený za biskupa mesta Tours. Aj vo svojom novom úrade zostal vzorom chudoby a pokory. Žil v malej chatrči, okolo ktorej vyrástla nová osada mníchov, neskôr známy kláštor Marmoutiers. Mnísi tu viedli zbožný obyčajný život podľa Martinovho vzoru. Prichádzali sem chorí i zúfalí ľudia, prestarnutí aj hriešnici. Pre Martina boli všetci bratia. Pretože už nemal plášť ani majetok, bohato rozdával dary svojho srdca a svojej duše.

Martin sa dožil vysokého veku. Zomrel 8. novembra 397 pri pastoračnej návšteve vo vidieckej farnosti Candes. Jeho telo previezli do Tours, kde ho 11. novembra za účasti veľkého množstva ľudí pochovali na predmestskom cintoríne v jednoduchom hrobe medzi veriacimi, ako si to sám želal. Čoskoro vznikla nad jeho hrobom jemu zasvätená bazilika. Svätý Martin Tourský patrí medzi prvých vyznavačov, ktorým Cirkev priznala titul svätosti a liturgickú úctu, ktorá sa veľmi rozšírila. Vo Francúzsku vzniklo vyše 3600 kostolov a kláštorov zasvätených sv. Martinovi. Veľkú úctu tomuto svätcovi preukazovali aj v Taliansku, Nemecku a Rakúsku. Mnoho kostolov a farností je mu zasvätených aj na Slovensku. Najvýznamnejšie sú Dóm sv. Martina v Bratislave a Katedrála sv. Martina v Spišskej Kapitule.

K jeho atribútom patrí žobrák, plášť, malomocný, kôň a hus (podľa legendy sa vraj ukryl medzi krdeľ husí, keď nechcel prijať hodnosť biskupa). Je patrónom okrem iného aj vojakov, jazdcov, kováčov, tkáčov, krajčírov, vinárov, pastierov, hostinských, cestujúcich, chudákov a žobrákov, zajatcov, abstinentov, domácich zvierat a husí.

Prípravila Soňa Pečítová-Méresová

LAMPIÓNOVÝ POCHOD

Lampiónové pochody sa uskutočňujú z rôznych dôvodov a v rôznom období. Niekde sa lampiónový sprievod organizuje na svätú Luciu, mladším ročníkom pripomínajú oslavy VOSR. Klub Kálnických mamičiek lampiónový sprievod zorganizoval 11. novembra 2011 na oslavu pamiatky svätého Martina.

Zišli sme sa v parku J.M. Hurbana, kde nám babička Anička Juríková porozprávala legendu o svätom Martinovi. Potom babička viedla sprievod so zapálenými sviečkami v lampiónoch cez Záhumnie k obecnému úradu. Tu nás čakal pán starosta Ján Krchnavý s pohostením. Babička Anička Juríková mala košík plný dobrôt darovaných od rodičov. Položila ho na stôl s občerstvením a na znak toho, že sa máme deliť, ho detičky vyprázdňovali. Keď nám aj deťom už bola zima, sprievod sa presunul do parku,

kde sme sa pod žiarou uličným lámp rozlúčili a šli domov.

V tento deň sme zapálili svietilka lampiónov na pamiatku Martinových dobrých skutkov, ochote pomáhať a deliť sa s tými, ktorí to potrebovali. Svetielkom sme symbolicky podávali dobro, ktoré má každý v sebe, všetkým ľuďom.

Za KKM Soňa Pečítová Méresová



KLUB KÁLNIČKÝCH MAMIČIEK BILANCUJE

Klub svoju činnosť oficiálne zahájil dňa 6.3.2011.

Motto, ktorým sme sa riadili tento rok: Kto nám pomôže, keď si nepomôžeme navzájom.

Podujatia zorganizované odo dňa 6.3. 2011:

06.03.2011 Oslava dňa hlavne kálnických žien a založenie klubu.

10.4. 2011 Výstava výšiviek s jarnou a veľkonočnou tematikou a veľkonočné trhy.

10.05.2011 Tanečné vystúpenie pri príležitosti dňa matiek.

25.05.2011 Posedenie KKM a učiteľiek ZŠ a MŠ - poďakovanie Miškovi Krajčíkovi.

01.09.2011 Brigáda v areáli MŠ, čistenie dopravného ihriska, čistenie prístupovej cesty, maľovanie kolotoča

15.09.2011 Brigáda v areáli MŠ - osadenie pletiva

29.10.2011 Tanečné a divadelné vystúpenie KKM pri príležitosti poďakovať sa nápopocným

30.11.2011 Tanečné vystúpenie na schôdzi Jednoty dôchodcov

06.12.2011 Vianočné trhy a tanečné vystúpenie

Veľké ĎAKUJEM patrí:

naším deťom, babkám, dedkom, manželom, susedom, známym - za to, že to s nami vydržali; paniam učiteľkám MŠ a ZŠ Kálnica - za to, že sa starajú o naše ratolesti; p. Dušanovi Ševčíkovi - za nezištnú pomoc MŠ Kálnica; Potočkovcom - za sponzorstvo a finančnú podporu, poskytnutie priestorov a organizovanie výborných akcií; Kucharovičovcom - za sponzorstvo a dobré rady; rodine Harmadyovej a Gajdošechovej - za nezištnú pomoc nielen pri organizovaní podujatí KKM a sponzorstvo; Silvii Pavlechovej, Lidke Tvarožkovej, Lenke Šickovej a Lubke Chlpíkovej - za čas, ktorý venovali aranžmánu na veľkonočné a vianočné trhy; aktívnym maminám; Blaženke Šickovej a Lubke Záhumenskej - za ochotu; pánovi starostovi - za poskytnutie priestorov kultúrneho domu a spoluprácu; p. Starčevičovej - za podporu; aktívnym Kálničanom; nemenovaným sponzorom; Anne Hladkej - za darovanie krojov a vlniakov; Anne Kukučkovej - za starostlivosť o naše kroje; Tiborovi Valovičovi a Milošovi Valovičovi - za sponzorstvo a dobré rady; Lucke Mackovej a Matúšovi Macháčovi - za ich čas nervy, ktoré nám ochotne obetovali a nadšenie súboru Otava - za zapožičanie krojov a ich častí; Zboru Kálnických hasičov - za spoluprácu a akcie venované deťom; Klubu dôchodcov - za spoluprácu; poľovníkom, rybárom, pingpongárom a všetkým ostatným organizáciám - za budúcu spoluprácu.

Srdcečné a zaslúžené ĎAKUJEM patrí každej jednej zkladateľke KKM - za ochotu, nezištnú pomoc, čas venovaný aktivitám klubu... za všetko. Maminny, ste úžasné!

Ospravedlňujeme sa všetkým, ktorým sme svojím vystúpením vytvorili fyzickú alebo psychickú ujmu.

Čo nás v najbližšom období čaká: Vianočné trhy a vystúpenie; získavanie materiálu na výstavbu ihriskových zostáv a prístrešku; hľadanie sponzorov; po získaní finančných prostriedkov zakúpenie ihriskových prvkov, ktoré musia byť certifikované (hojdačka na pružine); organizovanie brigád v areáli MŠ

RECEPT

V mnohých domácnostiach je na svätého Martina zvykom napiecť svätomartinské koláče ako symbol podkovy bieleho koňa, na ktorom chodil. Na lampiónovom sprievode sme ich mali a takmer každému chutili. Preto som si dovolila napísať recept, ktorý mám od dobrej tety Anešky Kubišovej.

Na svätomartinské koláčiky potrebujete:

500 g polohrubej múky, 40 g droždia, 2 žltky, 2 lyžice práškoveho cukru, 250 ml mlieka, ? balíčka prášku do pečiva, 200 ml oleja, štipka soli

Plnka: 200 g orechov, 150 g práškoveho cukru, 50 g hrozienok, 150 ml horúceho mlieka

Postup: Z prísad vypracujeme hladké cesto (miesime aspoň 15 minút) a rozdelíme ho na osem dielov. Každý diel rozvalkáme natenko, rozrežeme na osem trojuholníkov, na ktoré dáme plnku. Diely skrútime a sfurmujeme rožky. Rozložíme ich na plech ďalej od seba, potrieme rozšľahaným vajcom a necháme na teplom mieste asi 2 hodiny (ja som naháňala deti, takže som to robila priebežne). Upečieme do zlatohneda (pri 180°C asi 15 minút).

Soňa Pečítová-Méresová

JUBILANT MILAN ĎURIŠ

Rekonštruoval som ciferník vežových hodín na Dóme sv. Martina

Ing. Milan Ďuriš dňa 2.10.2011 oslávil svoje 60. narodeniny medzi priateľmi v priestoroch SKI CENTRA .

1. Ako dopadla oslava? Otváralo sa aj šampanské a bol ohňostroj?

Nemôžem hodnotiť svoju vlastnú oslavu, ktorú som pripravoval. No podľa reakcie v priebehu diania a neskôr aj podľa ústneho podania zúčastnení boli spokojní. Šampanské sa neotváralo a ako sa v Kálnici patrí pilo sa tvrdé. Vďaka kolegom z práce (bývalej) som ohňostroj mal a mal som aj „alegorické“ vozidlo z figúrkou lyžiara na streche auta.

Milan Ďuriš vo svojej dielni



2. Pán Ďuriš, pred štyrmi rokmi sme písali v KO o vašom otcovi Ondrejovi Ďurišovi, v minulom čísle o jeho bratovi Adamovi, kálnickým poštarovi. Otec bol vzácný človek a rozhodne nebol zaujímavý len tým, že patril k najstarším obyvateľom obce. Ako si spomínate na svoje detstvo, rodičov, čo myslíte, že ste po nich podedili?

Otec pochádzal z rodiny patriacej medzi menej majetných, a tak on aj jeho súrodenci sa už od mala museli snažiť o získanie prostriedkov na živobytie. Bol prísny a snažil sa ma vychovať čo najlepšie, či sa mu to podarilo neviem. Mama bola veľmi dobrá a aj keď sa hnevávala, tak sa hnevávala dobre. Keď som náhodou (dosť často) niečo vyviedol a otec použil metódy a prostriedky, ktoré neuvádza žiadna pedagogická literatúra, nestotožňoval sa s Makarenkom, tak som mal v mame zástancu, čo občas nechtiac utrážilo niečo aj za mňa. Mama bola veľmi dobrá a ľudia ju mali radi. Otec bol človek pracovitý a neodmietol pomôcť. Ako tesár pomáhal pri výstavbe rodinných domov a aj pri zveľaďovaní obce. Mal som pred ním rešpekt a zároveň mi bol aj príkladom. Naučil ma, že slovo „to sa nedá“ nemám mať v svojom slovníku. Čo som zdedil? Myslím si, že po mame čiastočne nekonfliktnú povahu a po otcovi lásku k prírode, dobré nohy a dúfam, že aj dlhovekosť.

Poznámka pre mladšie generácie: Milan Ďuriš je syn Ondreja a Zuzany, rod. Valovičovej. Ondrej Ďuriš bol šikovný a pracovitý človek, ktorý prešiel pozoruhodne dlhou cestou života od pastiera kôz, cez paliča dreveného uhlia, dedinského hlásnika, hájnika i pytlíka, predavača, robotníka v kameňolome a na stavbách až po pastiera dobytky. Hrával na trúbke, bol výborným rozprávačom a dobrým človekom. V dobrom zdraví sa dožil 96 rokov. Mnohé jeho spomienky zapísal Milan Stano v Kálnických príbehoch.

3. Dlhé roky ste pracovali ako učiteľ technických predmetov v Novom Meste nad Váhom. Prečo ste sa rozhodli pre vysokoškolské štúdium na STU MTF Trnava?

Vzdelanie je bohatstvo, ktoré vám nikto nezoberie. Ak pracujete z mládežou a učíte, tak zákonite musíte držať krok s dobou a získavať stále nové informácie. Počas môjho pôsobenia v školstve som sa zúčastnil veľa školení a kurzov v rámci zvyšovania si kvalifikácie. Mal som ambície, na splnenie ktorých som potreboval mať úplné vysokoškolské vzdelanie. No nepomohlo.

4. Uplatňujete nadobudnuté vzdelanie aj vo vlastnej firme pri výrobe kovaných výrobkov?

Nosným predmetom môjho štúdia bola pedagogika a psychológia, ale nakoľko MTF je technického zamerania, 40 % predmetov tvorili technické predmety ako mechanika, technológia spracovania kovov, obrábanie, zváranie atď., čo vlastne pri mojej práci využívam.

5. Počula som, že ste pracovali na obnove Katedrály sv. Martina v Bratislave. Bola to práca zaujímavá?

Už len návšteva takéhoto historického skvostu zanechá vo vás hlboký dojem, čo potom priama účasť pri jeho rekonštrukcii, keď máte prístup na také miesta, kde sa dostane len málokto. Podieľal som sa na výrobe chýbajúcich alebo poškodených prvkov koruny z Cu (medi). Skôr než sme stihli demontovať ručičky hodín (1,6 m dlhé), nejaký zberateľ ich stihol zobrať a bolo treba vyrobiť nové. Rekonštruoval som ciferník vežových hodín. Rozmer ciferníka je 2,6m x 2,6m, váha 260kg, ktorý je umiestnený na veži vo výške cca. 60 m. Takže, dostať toto monštrum z veže a späť bez použitia žeriavov len ručne nebolo vôbec jednoduché. Ale vďaka pomoci Jara Ochotnického, Jura Margoliena, Joža Bulanta, Petra Kuličenka som to zvládol. Bola to práca zaujímavá.

6. S vašim menom sa spája aj jedna výnimočná športová aktivita v Kálnici – lyžovanie na tráve. Ako to bolo, kto prišiel s touto myšlienkou?

Lyžovanie v Kálnici má začiatky v roku 1980. Na stanici v Novom Meste sa ma opýtal p. Zdeno Ševčík či nepostavíme vleč na Pieskoch, že on jeden má na ruke, no a tak to začalo. S nápadom lyžovať na tráve prišiel náš rodák p. Miroslav Masár zo synom Ľuborom. Postupne sa vytvoril dobrý kolektív, ktorý sa vypracoval pri príprave pretekov tak, že dokázal zorganizovať MSJ, EM, MS a vďaka iných pretekov na vysokej úrovni.

7. Ste spokojný s vývojom Ski centra ako spoločník s.r.o.?

Myslím si, že je to správne smerovanie. V našich podmienkach je to spôsob ako existovať.

Využívanie zariadení centra počas mesiacov bez snehu je nevyhnutné a nielen v strediskách s nižšou nadmorskou výškou ale vo všetkých. Ak uvážite, že drahé zariadenie využívame len mesiac, najviac šesť (zriedka), nie je to ekonomicky výhodné. Len ma mrzí neprajnosť niektorých občanov.

8. Kedy ste sa stali hasičom, členom DHZ v Kálnici? Aké máte ďalšie záľuby a koníčky?

Členom DHZ som sa stal v roku 1979. Dvadsať rokov som vykonával funkciu tajomníka. Záľuby mám rôzne, čo príde. Koníčky som zredukoval a zostal som pri lyžovaní a turistike, aj to len občas, nakoľko som dosť pracovne vyťažený.

9. Čo plánujete na Vianoce, budete lyžovať doma alebo sa chystáte do „sveta“? Ako si spomínate na Vianoce svojho detstva?

Na Vianoce klasika, doma. Nakoľko mám problém s členkom ľavej nohy, môžem ju mať stiahnutú v lyžiarky max. dve hodiny, predurčuje ma to využívať drsné podmienky domáceho prostredia. Vianoce v mojom detstve začínali v druhej polovici decembra a bývali biele. Doma voňalo ihličie a čerstvo napečené „cukráše“. Štedrý večer v kruhu rodiny pri kapustnici a rybe. Nervózne očakávanie, čo bude pod stromčekom. Nebolo toľko darčiekov, no vždy sa pod stromčekom našlo niečo, čo ma potešilo. Pravá atmosféra Vianoc. Dnes nám obchodné reťazce ponúkajú atmosféru Vianoc už v októbri a mám dojem ako by sa čaro Vianoc pomaly vytrácalo. Takto sa z Vianoc stane len zvyk.

Zhovárala sa Dana Badžgoňová

Na veži katedrály



Zuzana Juríková spomína na Vianoce svojho detstva

Pani Zuzana Juríková, rod. Krchnavá oslávi 25. januára 90 rokov. Využili sme príležitosť na krátku návštevu a zaznamenali niektoré jej spomienky na staré časy, ale aj na Vianoce jej detstva.

Pani Juríková, ako sa vám darí a kto vám pomáha?

Sestrin syn Dušan Stano mi pomáha najviac, sestra už umrela, bola mladšia; vozí ma k lekárovi, chodí so mnou na kontrolu na srdce. Jeho synovia žijú v Bzinciach.



Pristihla som ju pri práci vonku, práve viezla na fúriku narúbané drevo. Sále ste sebestačná?

Nič od nikoho nepotrebujem, aj drevo si narúbem, nevydržím bez roboty. Všetko upracem. Mama Zuzana Krchnavá, rod. Krchnavá zomrela ako 95-ročná. Operovali ju na žalúdok, vzali jej dve tretiny žalúdka, primár Kratina povedal, že už dlho nebude, ale žila ešte 35 rokov, mala dobré zdravie. Tato Adam Krchnavý zomrel, keď som mala len 5 rokov, vyrastala som aj so sestrou u starých rodičov z otcovej strany, mama sa vrátila bývať k svojim rodičom, ale starala sa o nás.

Kedy ste sa vydávali?

Vydala som sa hneď po vojne v roku 1945 za Jána Juríka, mala som 23 rokov. O dva a pol roka umrel svokor a po takmer tridsiatich rokoch svokra. Svokor Ján Jurík bol na krčme (v Potravnom družstve) a bol aj poľovník. Po ňom tam predávali Masárovci, ale boli to dobrí ľudia, okrádali ich, tak mali manko a museli odísť. Až po nich tam predával Ján Ševčík.

Všetka robota na roliach, okolo dobytky bola na nás dvoch s mužom. Vodila som kone, muž bol pri mašine. Chovali sme kone, tri kravy a svine, role sme mali na Dlhých dieloch, lúky a les - „malennyštia“ Na Prielezkých. Po vojne vznikla aj fotka, sme na nej s manželom, sestrou a Jánom Ševčíkom. Urobila ju nejaká Chónová v roku 1958 (foto č. 2). Môj svokor a Ševčíkova manželka Katarína, rod. Juríková boli brat a sestra. Manžel umrel 26.10.1991, práve bolo 20 rokov od jeho smrti. Ešte pred pár rokmi som si vzala aj 10 árov záhumienky, aby som mala čo robiť, ale teraz mám už len záhradku pri dome. Stále musím čosi robiť.

Pamätáte si na niektoré Vianoce svojho detstva? Máte nejakú fotku?

Nikto vtedy nefotil. Ale Vianoce si pamätám všetky. Nemali sme darčeky, ani žiadny stromček sme nikdy nezdobili. Na stôl sme dali sito, do ktorého sa dalo žito, mak, orechy, sušené slivky, jabĺčka, hrušky, aj mrkva a ostatná zelenina. Na večeru sa každému dali oplátky s medom a jedna sa položila do stredu stola, na ňu sa dal kúsok z každého jedla, čo sme zjedli a po večeri sa zanesla dobytku, aby nemali k nemu bosorky prístup. Na stole bol sviatnik so sviečkou, babka nás prežehnala prstom namočeným do medu na čelo. Spievali sme „Čas radosti veselosti...“ a vždy som povedala modlitbičku:

„Ja som malá panna, vítam Krista Pána. Vítam ho ja vítam, peniažtek si pýtam. Peniažtek mi dajte a zbohom ostávajúte!“

Lenže nebol nikdy žiadny peniažtek. Chudobná som sa narodila, ale takí boli skoro všetci. Prvý sviatok bol najväčším sviatkom, všetci sme museli byť doma. Vianočný darček som nikdy nedostala. Nikdy som nič nedostala, ani na Vianoce, ani k narodeninám, u nás to nebolo zvykom, ani u svokrovcov.

Zdobíte si vianočný stromček?

Ani vianočný stromček som si nikdy nekúpila, ale dostala som ho. Mám ho doteraz, je umelý. Darovala mi ho sestrina nevesta na Vianoce.

Ako bol mladej neveste v dome svokry?

Nevesta vtedy musela všetko vedieť z domu, ráno som vstávala, zakúrila som, dala ohrievať vodu pre svine a kravy. Svokra urobila zatiaľ

„frištuk“. Varila dobre. Opatrila som kone, tri kravy, svine. Chodila som s vozom, pripravovala krmivo, cez zimu sme s mužom rezali sečku pre kravy, v lete som ukladala na voz snopy na mlátenie, aj seno, chodili sme kosíť... Svokrovci mali ešte dcéru, je to mama Dušana Filipa. Švagríná ešte žije, opatruje ju syn, dcéra je vydatá v Novom Meste a má tri deti v Bratislave. Svokra nikdy škaredo nehovorila, nehrešila, ani sľepkam, ani svokor. Doopatrovala som ju. V rodine sme si všetci dobre vychádzali, dodnes ma navštevujú aj deti švagrinej. Svokrovcov som si veľmi vážila, plakávala som, keď sa pomínul svokor, bol to moc dobrý človek.

Dlho ste hospodárili?

Po vzniku JRD sme dali role aj dobytky do družstva, aj sme tam obaja robili. Doma sme chovali ešte kravu, mali sme záhumienku. Asi desiaty chovali kravy, každý chodil jeden deň kravy pásť, striedali sme sa. Dlho sme ju chovali, muž nechcel kravu predať, mal rád mlieko.

V minulosti boli ľudia k sebe viac dobrí, nemal si kto čo závidieť.

Ako to bolo s oblečením?

Oblečenie musela mať nevesta z domu. Nosila som kroj. Zástere a



sukne som mala vždy nariasené, čižmy vyleštené. V mladosti som rada chodievala na zábavu. O oblečenie som sa vždy starala. Kroj som dala sestre, ešte jeden mám odložený. Do JRD som chodila ešte v kroji.

Kolko oblečenia ste mali vo výbave?

Už neviem, koľko.

O nikom nemôžem povedať nič zlé, radšej znesiem sama, keď to mne sa zle robí.

Myslela som, že to tak musí byť.

Ako si spomínate na Jána Ševčíka?

Ján Ševčík býval v krčme, keď sa mu narodil syn Janko, chodievala som ho koliať, dali mi za to cukrového, ostatné deti to vedeli a čakali na mňa na ulici, delili sme sa.

Ako deti sme sa hrávali v Sklepárovcí. Vedľa modlitebne býval žid Bierman (syn bol lekárom v Trenčíne), oproti, kde je pošta mal dom pre břeša a dvor, mali tam malú Agátku, s ňou som sa hrávala. Dolu bola pálenica. Aj kolkáreň tam bola.

Cestou do kostola

Do kostola sme chodili do Beckova, aj na vyučovanie. V zime, v lete. Brodili sme sa snehom, okraje sukni boli od snehu, zamrzli, lebo v kostole sa nekúrilo, ale nič nám nebolo. Vždy v nedeľu som išla do kostola, kráčali sme do kopca, narobená, ale išli sme.

Zážitok z vojny

Do dediny prišli Čirkizi od Lehoty. Drápali sme perie u Hladkých, bola noc, jasno. Ktosi sa pozrel cez okno do kuchyne. Od stola sa ozvalo: „Noční luciáši idú!“ Vošli do domu, boli aj vo dvore aj s koňmi. K Masárovcom priniesli mäso a prikázali, aby do dvoch hodín uvarili guláš. Zatiaľ zjedli všetko, čo bolo prichystané pre drápačov. Kamarátka som sa so Slávovou sestrou, pomáhali sme jej čistiť zemiaky, krájať mäso. Čirkiz nám vzal gíbel a po chvíľe priniesol v ňom slivovicu. V kuchyni si pýtal šálky na slivovicu. Do izby sme priniesli stoly, prestreli taniere, misky, pripravovali sme večeru. Prišiel ich veliteľ a všetci odišli. Odvolali ich, niekto ich zradil. Vzali dvoch chlapov, aby ich odviekli do Selca k partizánom. Ani slivovicu nevpili, ani guláš nezjedli. Nestihli. Slivovicu vzali od Ševčíka.

Kálnickí židia

Židia boli poskrývaní v horách. Nemci ich hľadali, ľudia ich nechceli prezradiť. Až jeden starý pastier kráv ich prezradil. Židov našli, viedli ich cez dedinu. Keby ich neprezradil, boli by možno vypálili dedinu alebo vzali chlapov. Nechápala som, prečo sa ľudia voči nim tak chovali. Szénassy bol žid, Biermann; Weiner bol mäsiar, pamätám si ich, mali jednu dcéru, piekli „macky“ (maces), aj perie sme k nim chodili driapať. Vzali ju do koncentračného tábora. Môj muž tvrdil, že ju videl v Poľsku. Manžel bol cez vojnu v Rusku ako vojak.

(dokončenie na str. 8)



(dokončenie zo str. 7)

S láskou a vdakou spomína na roky mladosti

Náš život – bolo to chudobné, ale bolo to krásne. Nikomu som nezávidela. Nesťažujem si.

Mala som 15 rokov, pásala som kravy, tri kusy som bola brávať zdola, bola tam stu-



dienka, nohy som mala od blata, keď som tadiaľ prechádzala, kravy všetko rozšliapali, na lúke som mala zase plné nohy trnia, kamarátka mi ich vyťahovala. Behala som bosá.

Žili sme nábožne. Každý večer som sa u babky a dedka modlila. Zliezla som pod stôl, „aby boli mama, babka a dedko, sestra zdraví...“

Nevzdala som sa!

Nemôžeme len dobré veci prijímať.

Vyššie troch rokov som opatrovala manželku, ležal, ani von nevychádzal, šesť rokov bol o paliciach. Nikdy nepil, nefajčil, nehrešil. Dopliňali sme sa. Bol dosť nábožný, dával aj na kostol, spomínam, že vtedy robili strechu na fare, chcela som dať 200 korún, ale napomenul ma, aby som dala viac.

Bol to krásny život. Mohla som sa o druhých postarať a dnes o seba, môžem chodiť.

Život mám už za sebou.

Viem aj poprosiť, aj poďakovať.

Dušanova žena mi operie periny, drobné si operiem sama.

Nevadilo mi to. Ďakujem Bohu, že mi dal takúto povahu, je to so mnou od mladosti a dúfam, že to bude do konca.

O práci

Bola som zdravá, neškodilo mi to, som spokojná, drží ma to, nemám výčitky, že by som niekomu ublížila. Dušan má dvoch synov. Keď boli deti, bývali tu vždy cez prázdniny. Hovorila som im: „Modliť sa musíte!“

Aká to bola modlitba?

„Spať už idem, Otče milý,
zostaň pri mne v nočnej chvíli.
Daj dobrú noc, spanie sladké
otekovi, mojej matke.“

Spomienky Zuzany Juríkovej, rod. Krchnavej zapísala **Dana Badžgoňová**. Ak by ste chceli vidieť pani Juríkovú dnes, musíte za ňou osobne. Nechce sa fotiť. „Načo?“ Fotografie sú z archívu Igora Jelínka. Ďakujeme. Kálnica, 10.11.2011

Foto:

1. Zuzana Juríková
2. dedko Adam Krchnavý a vnučky Anna a Zuzana v roku 1927(8)
3. Zuzana so sestrou Annou - mali nakulmované vlasy (Zuzana Valovičová ich upravila), ale fúkal vietor a účesy sa pokazili, bývali na humnách (kde sú postavené bytovky).
4. Sušenie sena na Prieleských

Mal odvahy nevzdávať sa cesty...

V súčasnej dobe nás prekvapuje snaha o odstránenie sochy Ludovíta Štúra z námestia Ludovíta Štúra v Bratislave. Z národného hľadiska je to nepochopiteľná neúcta k najsvätejším hodnotám slovenského národa, ku ktorým pamiatka a odkaz Ludovíta Štúra patrí. Snaha o nahradenie jeho sochy jazdeckým súsoším Márie Terézie prirodzene vyvolala odpor nielen Matice Slovenskej, ale i evanjelickej cirkvi a národne citiacich občanov, ktorí petičnou akciou sa snažia tomuto nezmyselnému činu zabrániť. Veď na umiestnenie navrhovaného súsošia v Bratislave sa určite dá nájsť i iné vhodnejšie miesto. A odstraňovanie pamätných sôch ku kultúre národa neprospieva, práve naopak. Národných dejateľov by sme si mali sochami i pamätnými tabuľkami pripomínať a byť na nich hrdí.

V tejto súvislosti mi prišli na myseľ slová básnika Ondreja Nagaja, ktorými sa prihovril na oslavách 200. narodenia M. M. Hodžu v jeho rodisku v Rakši, verného druhu J. M. Hurbanu a Ludovíta Štúra, ktorých som sa s manželkou zúčastnil. Pre ich aktuálnosť dovoľm si ich sčasti zcitovať:

MAL ODVAHU

nevzdávať sa cesty,
na ktorú vkročil
v službe národu.

Ona mu bola
celý jeho vesmír
až po posledný povel
k odchodu.

POČUJEME,

ako nás dnes hreší,
že myslíme príliš na seba,
že si dáme

v tvrdom ľudskom preší
vlastnú hrdosť
cudzím odberať.

Z tohto dôvodu som rád a som na to i hrdý, že v našej obci sa darí postupne si pripomínať pamiatku na Jozefa Miloslava Hurbanu, rodáka z Beckova a jeho vzťahu k našej obci. Svedčí o tom i umiestnenie jeho novej drevenej sochy v miestnom parku pomenovanom jeho menom i zriadenie informačnej tabule pri nej.

V súvislosti s jeho životom si pripomíname i jeho dobrý vzťah ku Kálnici, ktorú navštevoval zvlášť v detstve. Rád chodil do mlyna k svojim krstným rodičom, mlynárom Viktoriovcom. Tento vzťah i cesty do Kálnice potvrdil i sám vo svojej básni „Po padesáti letech“. Je zrejme, že u krstnej mamy tvorilo a upevňovalo sa i jeho národné povedomie. Je známe, že v Kálnici, v historických dobách národného povstania po jeho plamennom prejave, bol vyhlásený prítomnými za tzv. Slovenského kráľa. Tento skutok bol i zámienkou obžaloby a súdneho konania proti nemu. Je preto prirodzené, že nielen Beckov, kde sa Hurban narodil, ale i iné miesta a obce, ku ktorým mal J. M. Hurban nejaký vzťah, si ho pripomínajú a rôznym spôsobom jeho prínos pre slovenský národ zviditeľňujú.

Zabúdame a zvlášť naša mladá nastupujúca generácia uznáva iné hodnoty a príklady, k akým sme boli i naši rodičia vychovávaní. Preto je potrebné pripomínať si tieto kladné príklady i z našej národnej histórie.

J. M. Hurban patrí medzi najvýznamnejšie osobnosti našej slovenskej histórie, ktoré sa zaslúžili o uznanie svojbytnosti slovenského národa a kodifikáciu (ustanovenie) spisovnej slovenčiny.

Narodil sa v Beckove, v rodine evanjelickeho farára Pavla Hurbanu, dňa 19.3.1817. Detstvo i prvé štúdiá v Trenčíne neboli ľahké a Hurban na ne nespomína v dobrom. Na bratislavskom lýceu sa stretáva s Ludovítom Štúrom, ktorý ovplyvnil jeho ďalšie smerovanie a národné cítenie. Počas pamätného výstupu mládeže na Devín pridral si k svojmu menu i meno Miloslav, za životné heslo si zvolil „Pravde a národu!“ a stal sa horlivým členom Československej spoločnosti. Po vysvätení za kňaza pôsobí najprv v Brezovej pod Bradlom a po 3 rokoch, v r. 1843, odchádza za farára do Hlbokého. V Liptovskom Mikuláši sa zoznamuje s Michalom Miloslavom Hodžom, a tak sa dotvára významné trio Štúr, Hurban, Hodža, ktoré ovplyvnilo ďalší slovenský rozvoj.

V Hlbokom, na pamätnej schôdzi so Štúrom i Hodžom, bolo rozhodnuté prijať stredoslovenské nárečie ako nový spisovný jazyk. V tomto novom jazyku vydáva už v r. 1844 ako vôbec prvú knihu, druhý ročník Almanachu Nitra. O rok neskôr sa oženil s Annou Jurkovičovou, v súčasnosti známou ako prvou slovenskou herečkou.

Spolupracuje i na príprave a vyhlásení Žiadosti slovenského národa, za čo je na neho i na Štúra a Hodžu vydaný zatykač a musí sa ukrývať. Z Viedne v r. 1848 organizuje prvé národné povstanie, do ktorého sa na čele slovenských dobrovoľníkov zapája a ho vedie. Po vyhlásení povstania sa stáva predsedom ustanovenej 1. Slovenskej národnej rady. V roku 1850 sa môže vrátiť do Hlbokého a spolupracuje na Memorande slovenského národa, ktoré je vyhlásené v júli 1861 a v ktorom sa žiadalo zákonom ustanoviť Slovenské okolie. V tejto súvislosti, zvlášť pre mladších je potrebné poznamenať, že Slovensko ako štát neexistovalo, jeho územie bolo súčasťou Rakúsko-Uhorska a úradná reč bola jednoznačne maďarčina. Ako člen deputácie slovenského národa k cisárovi do Viedne sa snaží ich požiadavky i presadiť do života. Stáva sa spoluzakladateľom Matice slovenskej a ďalej literárne tvorí.

Po štyridsaťpäťročnom pôsobení v Hlbokom zomiera 21. februára 1888.



Je snahou našej obce i Miestneho odboru Matice slovenskej pripomenúť, zvlášť neskoršie narodeným, jeho život i jeho význam pre slovenský národ, o čom svedčí i táto vytvorená drevená socha od majstra rezbára p. Ferdinanda Bolebrucha i pomenovanie parku na „Park J. M. Hurban“, ošetrená lipa vo dvore u Zahumenských, v časti bývalého mlyna Viktoriovcov i pomenovanie

1. slovenského náučného včelárskeho chodníka menom J. M. Hurbanu. Sú to všetko miesta, ktoré J. M. Hurban, zvlášť v mladosti, navštevoval. Jeho význam pripomína i kríž a pamätná tabuľa na Ostrom Vrchu.

Je naším skromným cieľom, aby ľudia idúci okolo a zvlášť deti hrajúce sa v parku, si nielen všimli jeho sochu, ale si i uvedomili, že uznanie svojbytnosti slovenského národa nebolo jednoduché, ale bolo historicky veľmi náročné.

Tiež veľmi významný je fakt, že Slováci i napriek tisícročnému maďarskému útlaku si dokázali zachovať a udržať svoju reč, piesne, zvyky a kultúru, na čo by sme mali byť právom hrdí.

Preto sa z úctou hlásime k jeho pamiatke a životnému odkazu.

Ing. Miroslav Borcovan
predseda MO - Matice slovenskej v Kálnici



PÄTNÁŠŤ ROKOV V KÁLNICKEJ PEKÁRNI

Ako je to s chlebom v Kálnici sme sa spýtali v miestnej pekárni Viery (ďalej VS) a Dragoljuba (DS) Starčevičovcov.

1. Pamätáte sa na mlyn v Kálnici?

VS: Na mlyn v Kálnici si nepamätáme, k babke Zahumenskej chodím, ale mlyn v prevádzke si už nepamätáme.

2. Z akej múky pečiete chlieb? Kde ju melú?

DS: Múku nakupujeme na južnom Slovensku, máme stáleho dodávateľa už 4-5 rokov. Vyskúšali sme všetky mlyny z okolia, až sme našli tento, pre nás najvhodnejší. Často sa mieša potravinárska múka s krmnou, problém s nekvalitným chlebom nie je teda v pekárni, ale v kvalite múky. Pri pečení chleba je najdôležitejšia múka a sám proces vedenia chleba od kvasu až po pečenie. Robíme chlebk z prírodného kvásku, žiadna umelina tam nie je, nie sú tam stabilizátory. Robíme aj prírodné tmavé pečivo, chlieb aj zemle. Pou-



žívame pražený mletý jačmeň, je to prírodné farbivo bez chemikálií a s prídavkom ražnej múky. Aj chlieb je pšenično-ražno-zemiakový s prídavkom zemiakovej múky. Základom je chlebová žitná múka bohatá na lepok. Kvalita chleba závisí od pomeru jednotlivých zložiek. Do rožkov sa pridáva margarín, už vlastne nie sú diétne a stabilizátory.

3. Ste vlastník pekárne a zároveň v nej aj obaja pracujete?

DS: V pekárni nie som sám, mám dvoch spoločníkov, právnik a ekonómku. Som spoluvlastník, vedúci pekárne, aj šofér zároveň. Tri mesiace sme prerábali pred dvoma rokmi pekáreň, od vtedy som začal robiť aj šoféra na strane do Mesta a okolia. Má to veľa výhod. Predovšetkým ako majiteľovi mi záleží na predaji chleba, na kontakte s predajcami. Treba sa porozprávať, spýtať, či sú spokojní, čo potrebujú. Zamestnanec rýchlo dovezie tovar a odvezie nepredané; nemá záujem na dobrej spolupráci.

Obchodník vráti pekárni nepredaný chlieb, nemá žiadne riziko, ale pekár áno. Najhoršie sú sviatky, najprv je veľa roboty, a potom nič niekoľko dní. Synovi by som neodporúčal pracovať v pekárni, nočné smeny sa nedajú zaplatiť. Zatiaľ študuje na športovom gymnáziu v Trenčíne.

4. Vravievalo sa, že remeslo má zlaté dno, ale povedala by som, že každé euro je zaslužené, tvrdo odreté. Kde ste sa učili remeslu?

DS: Po príchode na Slovensko som robil asi pol roka v Beckove v pekárni u Šveca. Učil ma aj jeden starý pekár z Bziniac. Mal v láske svoju prácu, často mi hovorieval: „To je dobré“, aj keď chlieb nemal dobrý tvar a ja som ho chcel vyradiť z predaja, hoci bol kvalitný. Dnes je dôležitá kvalita aj výzor. Každý chlieb musí byť rovnako veľký. V našej pekárni nemáme automaty na chlieb. Je to všetko ručná domáca práca – domáci chlieb. Naš chlieb je kvalitný, vydrží aj týždeň. Veľa známych si na dovolenku berie náš chlieb. Nesplesnivie na druhý-tretí deň, ako tie zo supermarketu.

Slovensko má možno najlepší chlieb v Európe. Som z Chorvátska. Máme tam sendvičový chlieb z bielej múky, na druhý deň sa už nedá jesť. Nepoužíva sa ražná múka, ktorá drží vodu alebo zemiaková, z nich je chlieb vlhkejší. Chlieb je najčistejšia potraviná. Dobré si vychádzame so Švevcami v Beckove, denne sa vidíme. My pekári musíme držať spolu.

5. Aké máte vzdelanie?

VS: ja som ekonómka a manžel je strojník, pracoval ako námorník, plavil sa po mori. V rozhlase bola o nás relácia Ako námorník pečie chlieb. Prišiel na Slovensko, začas zastupoval v kálnickej pekárni, lebo nemal inú robotu, až prebral pekáreň v Kálnici. Kedysi pracoval v Chorvátsku v pizzerii, iné skúsenosti s pečením predtým nemal.

6. Čo pečiete okrem chleba? Koľko máte zamestnancov v pekárni?

DS: Pečieme svetlý a tmavý chlieb, tmavé zemle a vianočky zo sladkého cesta. 99 % našej výroby je chlieb, je na to stavaná aj technológia našej pekárne. Aj supermarkety majú svoje pekárne. Aj my sme zo začiatku všeličo piekli, ale potom sa to vytriedilo podľa technológie. Používajú sa dieže na miesenie cesta, rotačné pece. Dnes sa chleba pečie ľahšie ako kedysi. Výroba je poloautomatická, aj sádzanie, aj vyťahovanie chleba z pece. Pracujem každý deň, ten, kto má objednaný chlieb, aj ho dostane. Som aj údržbár, všetko dokopy. Závisíme od pekára, odborného zamestnanca. Zamestnávame šesť chlapov, na smene sa u nás striedajú traja, je to

vysoko odborná a ťažká robota. Pekári musia absolvovať odborné školy, ďalšie doškoľovania.

7. Svoje pekárenské výrobky ponúkate vo vlastnej predajni, ale tovar vozíte aj do okolitých obcí. Kde všade môžete kúpiť kálnický chlieb?

DS: Ja rozvážam chlieb do Nového Mesta nad Váhom, Novej Bošáče, Čachtíc a náš šofér smerom na Trenčín po okolitých dedinách. Priateľíme sa s pekárňami v Beckove a v Bzinciach, dovážame odtiaľ rožky a koláče.

Pred dvomi rokmi sme mali audit, naša pekáreň dostala ako najlepšia po hygienickej stránke HCCP v celom regióne (NMnV, Myjava, Stará Turá). Nie je to len obyčajné razítko, že sme prešli. Za tým je kopec práce. Zaväzuje to. Naposledy sme mali kontrolu pred dvomi mesiacmi.

Každý deň chceme všetko mať, nepustíme svoj štandard, a to nás ženie do krízy. Je to náročná profesia. Nikto nevidí, že ja pracujem pokiaľ iní spia.

8. Ako domáci podnikatelia podporujete už roky rozličné aktivity a kultúrne podujatia, inštitúcie obce. Občas si na vás spomenie aj obec a niečo objedná, naposledy „mikulášov“ pre seniorov, ale príčinou vašej dobročinnosti to iste nie je. Prečo podporujete svoju obec?

DS: Máme to v sebe. Obecný úrad je náš sused, je to prvá chalupa vedľa pekárne, tak musíme. Radi sme pomohli aj škole, škôlke, keď nás požiadali. Poskytujeme chlieb dôchodcom, obecnému úradu na jeho akcie, je to rôzne.

9. Obaja podnikáte, jeden v pekárni, druhý v predajni, inšpirovala sa touto atmosférou aj dcéra Vanda? Ako sa jej darí v podnikaní a ako sa darí synovi Sašovi? Bude z neho pekár?

DS: Dcéra skončila magisterské štúdium a pracuje. Popri tom robí cestoviny ako živnosť, začala ešte počas štúdia. Zarábala si sama na seba. Syn Saša raz dostal v škole pätku z výroby chleba (!), teda pekár z neho nebude, ani by som to nechcel. Je v treťom ročníku Športového gymnázia v Trenčíne, venuje sa športu.

VS: Nemá vlohy k obchodu. Vanda áno.

DS: Ale má, pomáha mi ako šofér, chodí so mnou na rozvozy.

VS: Keď sme boli na dovolenke v Bulharsku, Vanda objednávala tovar, viedla pekáreň, bola v predajni. Saša vie, kde sú čipsy, ale viac nič. Žalovali mi, že jednej zákazníkovi povedal: „Nemôžem predávať kapustu, lebo ja to neviem.“ Museli ho to naučiť samotní kupujúci! Do uší sa mi dostali samé sťažnosti. Dcéra radšej nič nehovorila, keď sme spolu telefonovali, aby sme mali pokoj na dovolenke. Ale snažil sa.

Saša je nadaný na šport, na atletiku, viacboj, na prekážkový beh na 400 metrov sú v škole len dvaja. V obci hrá futbal za TJ Zavažan. Športovo nadaný je od detstva, plávanie, korčuľovanie... Je samostatný, cvičí v škole aj doma. Je náročné ho obliekať aj financovať. Zo školy chodia na tri týždne na sústredenia do Španielska. Nadanie zdedil po otcovi aj po dedkovi.

10. Rok sa pomaly chýli ku koncu, preto: Ako zvyknete prežívať vianočné sviatky doma? Spájať tradície? Oddýchnete si?

DS: Na Štedrý deň už padám. Potom príde večer a príde chalan: „Ujo, upečte mi sviňu!“ Chodí inde. „šiel som, ale oni chcú mať Štedrý deň.“ A ja nechcem?

Vianoce prežívajú v Chorvátsku úplne rovnako ako tu. Stromček, darčeky, štedrovečerná večera – kapor, zemiakový šalát, kapustnica.

VS: Pečie mi susedka, pred Vianocami nemám čas, som stále v robote.

DS: Neteším sa už na Vianoce, je to veľká záťaž.

Oddych, to je pre nás 12 dní dovolenky, každý rok chodíme do Chorvátska raz, dvakrát, tento rok sme boli v Bulharsku, zastavíme sa aj v Záhrebe u sestry a matky.



Vianoce sú pre pekárov najväčším stresom, musia upiecť najviac chlebov, ľudia sa chcú zásobiť...

Bežne nad tým nerozmýšľame. Možno sme vám priblížili jedno z najstarších remesiel z trochu iného uhla, a keď si budete kupovať pred sviatkami chlebk, spomeňte si, že o naše pokojné Vianoce sa pričínili aj majstri pekári – Dragan a Viera Starčevičovci.

Požehnané vianočné sviatky a veľa dobrého v Novom roku a po celý rok za čitateľov Kálnických ozvien želá Dana Badžgoňová!

ZÁKLADNÁ ŠKOLA PRIPRAVILA

JESENNÁ OSLAVA

Pani lienka Osmulienka robila jesennú oslavu. Robí ju každý rok. Prichádza naň: Pani sova, vrabček, diviak, stonožka aj jeleň a srnka s mládatami. Oslava bola ráno zo soboty na nedeľu. Bolo tam občerstvenie: červík s paštétou, seno, žalude, tráva, myši, listy zo šunkou. Oslava prebiehala veľmi dobre. Osmulienka bola veľmi milá na hosťov a oni na ňu. Nakoniec bolo veľmi milé vystúpenie so spevom. Každý bol nadšený. Hostia rozišli a oslavy bolo koniec. **Vanesa Erdélyiová, 3.A**

JEŽKO BOJKO

Bol raz jeden ježko, ktorého všetci volali Bojko, pretože sa bál jesene a zimy. Končila sa jeseň. Všetci sa už pripravovali na zimu. Len ježko nie, pretože sa pripravil už v lete. Aby nemusel ísť na jeseň von. Raz, keď sa pozeral na ostatné zvieratká ako sa pripravujú na zimu začul kriek. Čo to bolo? Zasa to počul. Tak teda vyšiel von. Ale nevedomil si, že vonku je už zima. Tak teda išiel. Po kúsku uvidel krásnu ježuru, ktorá bola celá doškriabaná. A vtedy si uvedomil, že je vonku zima a on je vonku. Ale čo mal robiť? Nemohol tam nechať ježuru zamrznúť. Tak ju teda zobral k sebe do domčeka. Ježura mu poďakovala, že ju zachránil. Ježko bol taký dobrý, že ju u neho nechal bývať. Tak teda celú zimu boli spolu. Už sa pomaly končila zima a začínala sa jar. Ježko a ježura boli veľmi dobrý kamaráti. A na jar sa im narodilo päť malých ježkov. Tak boli všetci šťastní, pretože boli rodina. Najlepšie na tom bolo, že ježko sa už nebál jesene ani zimy, pretože si zásoby na zimu zbieral na jeseň. A všetci ho už volali ježko Alfréd. **Sabína Barteková, 4.A**

MALÝ SRNČEK

V pekne slnečné ráno na lúčke sa preháňal malý srnček so svojou rodinou. Zrazu na strome zbadal pľcha. Pomyslel si, že by nebolo zlé ocitnúť sa v cudzej koži. Pozdravil ho, AHOJ! AHOJ! Odzdravil ho. Išiel ďalej, zbadal vydru. Tiež ju pozdravil. Opýtal sa, ako sa jej darí. Zvečeriavalo sa, tak sa pobrali domov. Keď prišli, srnček zobral zvon a je koniec. **Veronika Pavlechová, 3.A**

ZAJKOVIA A KRÁSNA PANI JESEŇ

Kde bolo tam bolo, bola raz jedna zajačia rodinka. Keď prišla jeseň, povedala mama svojim synkom zajačikom: „Synkovia moji, blíž sa jeseň a my nemáme čo pod zub. Chodte nazbierať niekoľko žaludov a sladkých orieškov. Môžete zobrať aj hrušky alebo slivky.“ „Áno, mamka, všetko urobíme.“ Zajkovia sa teda pobrali do lesa hľadať zásoby. Ale čo to? Zbierali a zbierali až si nazbierali toľko toho, že mali všetci traja plné ruky. Jeden z ma-



lých zajkov hovorí: „Už máme dosť hrušiek. A aj orechov je dosť,“ povedal zajo, ktorý sa volal Majo.

Tak sa teda pobrali domov. Ale preto, že už sa zotmievalo, sa malý zajkovia stratili tak, že si sami nevideli na nos. Na šťastie však zbadali malé svetielko, za ktorým všetci traja išli. Zrazu povedal zajko menom Jajo, že to nie je dom, ale tvor. Prišli blížšie a čo nevidia, pri veľkom strome stojí utešená pani jeseň a maľuje si listy. Zajovia sa pozdravili a poprosili o pomoc. Pani jeseň ochotne zaviedla malých zajov k ich uplakanej mamke a mama sa nemohla vynadaťovať pani jeseni. A nemohla vyobíjať svojich malých zajov. **KONIEC** **Magdalena Kippel, 4.A**

O BABIČKE

Babi moja ty si zlato, máš ma rada! To je za to. A za to, že ma máš rada, ja nemusím kŕmiť brata.

O DEDUŠKOVI

Deduško môj, mám ňa rád, a tak isto aj môj brat. Zato že ňa máme radi, musíš ísť na výlet s nami.

VČELY

Včely sú už na lúke a ja zasa pri múke. Trúdy stále jedia med ja robím turecký sed. Včely sú už vo vinici, a ja zasa v nemocnici.

Vincent Kippel, 3.A

Horské bicykle v Ski Centre Kálnica nie sú novinkou

Pravdepodobne ste všetci nevedeli a možno niektorí ani netušili, ale už pred skoro 20 rokmi sa v Kálnici na svahu Ski centra objavili prvé bicykle. A neboli to hocijaké, ale horské. Ale čo je horský bicykel, alebo MTB, v anglickom jazyku mountain biking? Boli to bicykle, ktoré svojim vzhľadom pripomínali, že ich využitie má byť na rozdiel od bežných cestných bicyklov nie na ceste, ale v teréne. Mali širšie a drapľavejšie gumené kolesá bez blatníkov, ľahšie prevody na prednej a zadnej, laicky povedané prehadzovačky, ale hlavne sa začali objavovať predné odpružené vidlice a po určitom čase aj rámové tlmiče, ktoré pomáhali pri prejazde prírodným terénom tlmiť jeho nerovnosti. Okrem jazdy prírodou po poľných cestách, lúkach, lesoch a horách sa začalo jazdiť aj dolu kopcom, a tak vznikala história novej disciplíny, zjazdu na horských bicykloch alebo downhillu. Spočiatku sa jazdilo po tráve medzi bránkami na dvoch paralelných dráhach, dvaja jazdci vedľa seba, dostalo to názov dual slalom. Neskôr sa po niekoľkých metroch po štarte trate zľúčili do jednej a vznikla disciplína duel slalom, kde jazdci priamo súperili medzi sebou už iba v jednej dráhe. To už boli úseky vyjazdené do hliny, začali sa objavovať prvé náznaky klopných zákrut a prvé terénne prekážky v podobe vlniek s mini skokmi zhotovené z hliny.

V roku 1994-95 sa začali písať naše, ale aj slovenské dejiny MTB, teda horských bicyklov. Vlado Křížka a Roman Kucherák z Nového Mesta nad Váhom boli prví priekopníci tohto športu u nás. Treba pripomenúť, že vtedajší lyžiari na tráve, ktorí ich zavolali do Ski centra na pohodlnejší vývoz vlekom ako tlačíť stále do kopca, boli impulzom nato, aby sa títo dvaja páni objavili v Kálnici s prvými bicyklami. Začali jazdiť dolu kopcom po tráve, hlavne po pravej strane hlavného vleku, kde aj urobili prvú dualku, ktorá bola zároveň aj jednou z prvých na Slovensku. Bola to jazda po tráve medzi bránkami bez terénnych prekážok, bolo to niečo nové a progresívne pre cyklistov. Usporiadali prvé preteky a zakrátko aj Slovenský Pohár v Dual slalome v 1996 a 97. Pri prvých pretekoch si to rozdali ešte lyžiar na tráve Tomáš Mimlich s bikerom Marcipánom Papatom, ktorý vtedy tento súboj pre bikera potupne prehral rozdielom triedy, ale od tejto povestnej jazdy sa u nás bicykle udomácnili.

V roku 1998-99 sa tu objavili mladí bikeri Jozef Gombala, Paľo Michálek, Lukáš Masarik z Nového Mesta nad Váhom a Milan Kozár z Višňového. Dual-duel slalom prešiel na tú dobu nevidanou prestavbou za využitia ľahkej techniky, bagra, UNC a Tatrovky sa trať zmenila na 4X, fourcross, čiže dráhu kde pretekali vedľa seba 4 jazdci súčasne. Postavila sa aj prvá trať na zjazd horských bicykloch, teda downhillu. Začínala od štartovacieho bloku pre Super G lyžovania na tráve z hrebeňa zo samého vrchu Ski centra, smerovala po lúke, neskôr vchádzala do lesa popri zjazdovke, po niekoľko sto metrov sa trať križovala so zjazdovkou a vchádzala sa druhýkrát do lesíka medzi zjazdovkami, z neho sa vychádzalo za bývalou časomierou s dojazdom ku bufetu. V tomto období sa dosiahol veľký vzostup kvality pripravenosti, a preto sa tu usporiadalo niekoľko ďalších kôl Slovenského pohára, ktoré korunovali Majstrovstvá Slovenska. Preto trať dostala názov DH Slovenský Pohár.

Po odmike od roku 2004 sme v roku 2009 urobili návrat k bicyklom. Comeback bol ale vo forme Bike centra, ktoré je otvorené takmer celoročne, 8-9 mesiacov mimo zimnú sezónu, každý víkend. Postupom času sa vybudovalo jedno z najlepších centier na Slovensku. Momentálne máme niekoľko naj v SR. Sme najdlhšie otvorené bike centrum s najväčším počtom dráh, jedinou osvetlenou dráhou, s vlastným aj s medzinárodným seriálom pretekov a najväčšou bicyklovou akciou, Bikefestom. Určite nechceme zaspáť na vavrínoch a ak už niekto povie, že sme niečo dokázali, tak ja si myslím opak, že ešte len začíname, predsa musíme robiť dobrú reklamu a meno obci Kálnica, a tak ako v lyžovaní na tráve musíme mať iba tie najvyššie ciele. Ukázať iným, že sa to dá. No nie všetko išlo ľahko, určite si viacerí miestni vlekári pamätajú rok 2008 a výstavbu trate v lesíku medzi zjazdovkami, začali sme hneď po zime, no viac ako pol roka sme každý víkend 5 až 10 ľudí čistili jednu dráhu od popadaných stromov, konárov, kríkov, trnia, lístia a konca dráhy stále nikde, mala to byť naša prvá trať v novodobej ére. Až tento rok sa dokončila a patrí medzi najpopulárnejšie, je to prvá freeridová, teda menej náročná, hravejšia trať určená pre širšiu verejnosť. Ešte že sme zažili veľa úsmevných príhod ako Danielovo peklo, keď nemenovaný brigádnik-vlekár časť trate, kde má jazdec väčšiu rýchlosť, ukončil len tak skokom... do neznáma medzi stromy a kríky. Dúfam, že Vás informácie z histórie bicyklov v Ski centre zaujali. Už teraz sa teším na ďalší článok o Ski a Bike Centre. Želám Vám príjemne prežitú chvíľu adventného obdobia. **Mgr. Michal Feník**



Testovanie novej trate už pod vedením Partners DH klubu, v r. 2000

Zdobenie medovníkov

Dňa 19.11.2011 sa v kultúrnom dome uskutočnil kurz zdobenia medovníkov. Pani Vičíková z Nového Mesta nad Váhom, ktorá bola lektorkou



kurzu, nám ochotne poradila, ako upiecť pekné a chutné medovníky, prakticky nám ukázala, ako vyšľahať sneh z bielkov na zdobenie, aby mal tú správnu konzistenciu a následne aj postup pri zdobení. Pod jej šikovnými rukami vznikali malé umelecké dielka (viď obrázok). Domnievam sa, že prítomní si odniesli nové vedomosti a zručnosti a kurz splnil svoj účel.

RNDr. Ingrid Ševčíková

Pripravili v materskej škole



POĎAKOVANIE

Kolektív Materskej školy ďakuje p. Dušanovi Ševčíkovi za prikladnú „sponzorskú“ pomoc a ohotu pri zveľaďovaní detského dvora. Vyhotoval a za...dovoľal dosky do betónových múrikov, ktoré deťom slúžia na sedenie vonku počas letných mesiacov. Takíto sponzori vedia potešiť, pretože poznajú našu nepriaznivú finančnú situáciu a robia to hlavne pre spokojnosť detí a rodičov našej MŠ.

TEKVIČIACI

Bohatú úrodu tekvic sme využili na výzdobu „tekvičiakov“. Deti mali veľkú radosť, lebo nám prišli pomôcť aj niektoré mamičky, takže bolo v MŠ veselo. Deti boli nadšené, využili pri práci rôzny materiál, radili mamičkám a vytvorili z tekvic piráta, dámu, ježibabu a iné rozprávkové postavy.



VÝSTAVA V KLUBE DŮCHODCOV

Koncom októbra na kálnické hody sa uskutočnila v klube dôchodcov výstava ovocia a zeleniny. Deti prispeli svojimi výrobkami a prácami s jesennou tematikou a, samozrejme, našimi rozprávkovými tekvicami. Výstavu navštívili so svojimi rodičmi.

PROGRAM PRE DŮCHODCOV

Koncom novembra deti vystúpili v kultúrnom dome pri príležitosti výročnej schôdze Klubu dôchodcov. V materskej škole je teraz prevaha menších detí vo veku 3-4 roky, preto sme mali s programom trochu problém. Nakoniec nám program zachránili šikovní predškôláci a niektoré mladšie deti.



Dopravné ihrisko v kálnickej škole

Piatok 14. októbra 2011 sa práce na projekte zriadenia dopravného ihriska v Základnej škole s MŠ v Kálnici úspešne zavŕšili.

V tejto súvislosti sme oslovili Luciu Muthovú, správkyniu Nadácie Allianz, ktorá projekt finančne podporila.

Nadácia Allianz podporila už viacero projektov zriadenia dopravného ihriska v priestoroch základnej či materskej školy. Môžete nám povedať koľko projektov dopravných ihrísk na Slovensku ste podporili?

V tomto roku sme podporili desiatky projektov zameraných na zvýšenie bezpečnosti na cestách, z toho osem projektov bolo zameraných na výstavbu a renováciu dopravných ihrísk v rôznych mestách Slovenska.

Kedy vznikla táto myšlienka? Prečo práve školy?

Nadácia Allianz sa zameriava na zvyšovanie bezpečnosti na cestách prostredníctvom podpory vzdelávania, poradenstva a výskumu v tejto oblasti. Logickým krokom pre nás je preto podporovať školy v ich projektoch, ktoré súvisia s touto problematikou. Deti sú veľmi zraniteľní účastníci cestnej premávky a jej pravidlá je potrebné zvládnuť nielen teoreticky, ale nacvičiť si ich aj v praxi, napríklad v bezpečnej zóne školského dopravného ihriska.

Prečo ste pozitívne odpovedali na projekt kálnickej školy? Čím vás zaujal?

Zo žiadostí o podporu si vyberáme tie, ktoré sú kvalitne pripravené a je z nich cítiť skutočný záujem, napríklad o kvalitnejšie vyučovanie či mimoškolskú činnosť. Váš projekt nás upútal aj tým, že ste o ňom presvedčili aj ďalších ľudí, získali ste dobrovoľníkov a podarilo sa vám dať dokopy dostatok finančných prostriedkov z viacerých zdrojov.

Ste spokojná, ako kálnická škola využila takmer tritisíc eur z prostriedkov Nadácie Allianz?



Veríme, že čas, ktorý deti strávia na tomto ihrisku, pomôže zvýšiť ich opatrnosť pri ceste do a zo školy a že z nich vyrastú ohľaduplní a disciplinovaní účastníci cestnej premávky. Či už ako chodci, cyklisti, korčuľari alebo neskôr vodiči motorových vozidiel.

Ďakujeme za rozhovor a pomoc našej škole.

Dana Badžgoňová

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

október – december 2011

NARODILI SA: Nina Bučková, Adrián Šicko

UZAVRELI MANŽELSTVO: Dušan Borcovan – Mgr. Anna Hladká; Milan Bolech – Eva Horvátová

BLAHOŽELÁME:

50 rokov: Milan Bolech, Helena Krchnavá, Janka Šimovičová

60 rokov: Ing. Milan Ďuriš, Margita Pečitová

70 rokov: Anna Masárová, Margita Klinčuchová, Milan Valovič

80 rokov: Ján Valovič

ZMENA času Služieb Božích

24.12.2011 - na Štedrý večer, budú o 15.00 hod

25.12.2011 -1. slávnosť vianočná, Božie narodenie o 10.30 hod

26.12.2011 -2. slávnosť vianočná so spovedou

a s Večerou Pánovou o 10.30 hod

31.12.2011 -Silvester, Záver občianskeho roka o 16.00 hod

1.1.2012 - Nový rok o 10.30 hod

6.1.2012 - Zjavenie Krista Pána mudrcom o 10.30 hod.

Spomienky na Jána Ševčíka (1903-1985)

Ján Ševčík bol v Kálnici vyše dvadsať rokov osobnosťou č. 1 – len starostom bol osemnásť rokov cez vojnu, aj po vojne (poznámka č. 1), bol vedúci Potravného družstva, majiteľ pálenice, bol zakladajúcim členom JRD (založené 1.1.1958), členom predstavenstva a dva roky aj predseda JRD (1960-62) – (poznámka č. 2). Všetko progresívne, nové mal buď prvý alebo medzi prvými. Vlastnil ako prvý malé nákladné auto, prvý si postavil dom z pálenej tehly (poznámka č. 3).



Ako začínal? Dlhé roky bol vedúci v miestnom „Potravnom“ družstve (vzniklo v roku 1902), získaval tu skúsenosti, aj potrebný kapitál na vlastné podnikanie. Boli medzivojnové roky, obdobie veľkej demokracie v spoločnosti, elektrifikácie obcí, modernizácie v poľnohospodárstve, ale aj roky dozrievania ďalšieho vojnového konfliktu.

Ako richtár pomáhal občanom, svoje osobné aj nákladné auto využíval pre všeobecné dobro, ľudí vozil k lekárovi, keď bolo treba alebo lekára k chorým, kedykoľvek, aj v noci. Vraví sa, že veľa vecí pre obec vydobyl slivovicou – kálnická slivovica

možno má aj preto akúsi „tajuplnú“ moc a kto nepozná príbeh o Ševčíkovej slivovici, ten nevie, čo slovami „kálnická slivovica“ miestni chápu (poznámka č. 4). Cez vojnu sa stávalo, že Nemci prichádzali do pálenice a partizáni utekali cez stodolu do hôr. Všetko potrebné pre obyvateľov svojej obce dokázal vybaviť na nemeckom komande v Kočovciach.

Odkiaľ sa zbral a neho ten ochranný postoj k obci? Prečo sa staral a pomáhal druhým aj keď nemusel?

Boli by sme radi, keby odpoveď na túto otázku vyplynula čitateľom z nasledujúcich spomienok jeho blízkych a priateľov, našich súčasníkov, ktorí nezabudli. Spomínajú Mária Šimová, rod. Juríková – Marka Šebánech (1935), Margita Müllerová, rod. Juríková (1933), Zuzana Juríková, rod. Krchnavá (1922) - príbuzná; Ján Ševčík (1933) – synovec; Zuzana Krchnavá, rod. Ďurišová.

Mária Šimová: Ján Ševčík cez vojnu ako obecný komisár bol v kontakte aj s Nemcami, aj s partizánmi.

Počas vojny bol postrelený partizán, ktorého niekto dal na povalu k starým rodičom mojej mamy Masarikovcom. Stalo sa, že keď dedko išiel do maštale, našiel zhodený „snopek“ ďateliny z povaly, rovnako aj na druhý, aj tretí deň, tak sa dedko nahneval, vzal vidly a vyhodil snopy na povalu, a tak objavil partizána. Zľakol sa, prišiel za ženou: „Anna moja, však ja mám partizána na povale!“ Mama išla za Ševčíkom: „Švagre, na povale máme partizána.“ Ján Ševčík rozhodol: „Dám ho do sušiarne, keď prídu večer partizáni, všetko zariadim,“ nakoľko v tú dobu mal v kuchyni Nemcov. Po príchode partizánov ho v nočných hodinách previezli do sušiarne v Popolke. Každý deň sa staral o jeho stravu, aby nebol hladný a aby mal rany ošetrované. Stravu mu nosili chlapi jeho syn Janko a Janko Michalec. Rany mu ošetrovala p. Jelínková. Bol tam niekoľko dní, ale Nemci chodili po dedine, ľudia sa báli, a tak asi dva dni bol bez jedla, ani Jelínková nemohla za ním ísť. Až išli okolo nejakí furmani, kričal na nich od bolesti, a tí ho nahlásili v Kočovciach na nemeckom komande. Keď prišli po partizána, už tam nebol, Nemci ho nenašli, lebo Ján Ševčík ho schoval na inom mieste. Nevie, čo sa s ním napokon stalo.

Ševčík ochraňoval dedinu, aj partizánov (poznámka č. 5) a s Nemcami vychádzal dobre aj vďaka kálnickej slivovici.

Po oslobodení vzal demizón slivovice na most a každého, kto išiel okolo častoval pohárikom od radosti, že je po vojne.

Manželkou Jána Ševčíka (31.7.1903 – 24.12.1985) bola Katarína Juríková (26.5.1908 – 14.2.1993), mali len jedného syna Jána (1939-9.1.1967). Ján Ševčík bol zo 6 detí najstarší, po smrti otca sa musel postarať o matku aj ostatných súrodencov.

Bol veľmi šikovný, hoci nemal vzdelanie, len ľudové školy. Dokázal mnohé vybaviť, keď išiel autom na úrady do Bratislavy, brával slivovicu a tá otvárala dvere všade, cez vojnu, aj po nej...
Bol podnikateľ, vo vojnových rokoch si zriadil pálenicu, ktorá pokračovala v tradícii pálenia ovocných liehovín v obci z čias fungovania Páleníčného



družstva. Bol aj hasič, gardista a komisár (starosta). Bolo o ňom všeobecne známe, že s Nemcami spolupracoval len formálne, veliteľom gardy bol pre dobro obce. Vrchnosť mu komplikovala živôt, financi mu pravidelne kontrolovali pálenicu. Medzi ľuďmi bol obľúbený, mnohí mu vďačili za pomoc. Je známe, že pre obec veľa urobil, nielen cez vojnu. Ľudia ho zvolili za richtára aj po vojne, vo funkcii zotrval 9 rokov (1946-1954), a potom ešte tri roky (1957-1960). Zaslúžil sa napríklad o elektrifikáciu obce, slávnostná posviacika sa konala 11.6.1943 (poznámka č. 6) a zavedenie telefonického spojenia do obce (24.11.1942). Zriadenie poštového úradu v obci bola tiež jeho zásluha (poznámka č. 7)

Ján Ševčík a jeho manželka Katarína prežili veľkú tragédiu v súkromnom živote, keď ich jediný syn Ján umrel ako 34 ročný (9.1.1967). Mladý muž, otec a manžel (poznámka č. 8) bol vážne chorý. Nešťastný otec chodil za ním do Trenčína do nemocnice, vinil MUDr. Trnovského, že syna neskoro začal liečiť, ale jeho choroba sa liečiť nedala, odrezali mu kus čreva, ale nepomohlo to.

Margita Müllerová: Mal rád nášho Vladka, a keď sa mu narodil vnuk, dali mu na jeho želanie meno Vladimír. Chlapec mal detskú mozgovú obrnu, umrel ako 12-ročný, pochovaný je na cintoríne v Beckove.

Zuzana Juríková: Ján Ševčík býval v krčme, keď sa mu narodil syn Janko, chodievala som ho kolísať, dali mi za to cukrového, ostatné deti to vedeli a čakali na mňa na ulici, delili sme sa.

Zuzana Krchnavá, rod. Ďurišová: Môj otec Adam Ďuriš pred vojnou pracoval na pošte v Beckove, na bicykli vozil poštu do Rakolúb a Kálnice. Neskôr sa stal vedúcim pošty v Kálnici, zásluhu mal na tom Ján Ševčík – Páleníč. Vybavil poštový úrad v obci za slivovicu. Ševčík musel odovzdávať peniaze z pálenice na poštu v Beckove. Niekedy mu otec vzal peniaze na vlastné riziko, niekedy ho on odviezol autom do Beckova. Vtedy si ľudia ohromne pomáhali... Otec bol straník, ktorý rozrhal legitimáciu. Ale nič sa mu nestalo, lebo Ján Ševčík mu v tichosti vybavil druhú a bol pokoj.

Ján Ševčík otcovi veľmi pomohol a nielen jemu, cez vojnu pomáhal odboju, partizánom, dával im jesť, Nemci chceli celú dedinu vypáliť, ale vďaka nemu sa to nestalo.

Ján Ševčík v r. 1960-62 pracoval dva roky ako predseda JRD, pracoval tam až do odchodu na dôchodok, a potom ešte brigádnicky, aj v chmeľnici. Od 1964 sa stal predsedom JRD Rudolf Pagáč a kálnické družstvo začalo prosperovať (poznámka č. 9). Mnohé z toho, čo JRD neskôr preslávilo, malo svoj pôvod v snažení Jána Ševčíka. (b)



POZNÁMKY:

Poznámka č. 1: Starostovia, richtári a predsedovia MNV: 1939-1945 Ján Ševčík, komisár; 1946-1954 Ján Ševčík, starosta, predseda MNV; 1957-1960 Ján Ševčík, predseda MNV, čiastočný úväzok a tajomník Štefan Roško, plný úväzok. in: Kálnica. Zostavil Štefan Šicko, Obecný rad v Kálnici 1996, s. 63.

Poznámka č. 2: „Ustanovujúca schôdza JRD sa uskutočnila 1.1.1958 v sále Jednoty – spotrebného družstva. Zišlo sa na ňu 99 nových družstevníkov, ktorí združili takmer 500 hektárov poľnohospodárskej pôdy. Do rozorania medzí v jeseni pribudlo ďalších 60 členov, takže základy novej rody mohli začať klásť na 653 ha. Prvú správu JRD tvorili: Ján Ševčík, Ján Jurík, Adam Valovič, Michal Jančo, Pavol Hladký, Ján Krchnavý, Rudolf Kukučka a Štefan Hubina. Predsedom sa stal skúsený stredný roľník Ján Urban.“ in: Kálnica, c.d., s.67.

Poznámka č. 3: „Prvé auto si v roku 1940 kúpil revízor Obilnej spoločnosti Štefan Stano, malé nákladné auto vlastnil Ján Ševčík. Pošta začala dochádzať z Beckova denne. Štatistika zaznamenala prvé štyri rádioprijímače a prvý dom z pálenej tehly, ktorý si postavil Ján Ševčík. V roku 1942 k nemu pribudli ďalšie štyri. Z novozriadenej poštovne v Potravnovom družstve odznel prvý telefonický rozhovor 24.11.1942.“ in: Kálnica, c.d., s. 53.

Poznámka č. 4: „V 19. storočí vlastnil licencie na pálenie liehu iba židovskí krčmári. Neskôr si obecnú paušálnu pálenicu založili i občania. Z tohto obdobia je založené Páleníčné družstvo, ktorého produkty kálnická slivovica, boro-

vička a hruškovica boli vychýrené v celom okolí. V štyridsiatych rokoch obnovil tradíciu pálenia ovocných destilátov Ján Ševčík. Jeho pokračovateľom sa stalo miestne poľnohospodárske družstvo.“ In: Kálnica, c.d. s. 69.



Poznámka č. 5: „Prvé povstalecké akcie v Novom Meste nad Váhom riadil ilegálny národný výbor v spolupráci s posádkovým veliteľom stotníkom Karolom Kristenom. K povstaniu sa pripojila aj žandárska stanica. Podľa telefonických dispozícií Banskej Bystrice sa viaceré vojenské jednotky presunuli do Kálnice a Beckova. Z novomestských kasární a skladov priviezli veľké množstvo vojenského materiálu. V Kálnici sa vojaci rozdelili na dve skupiny... Zvyšná časť vojenského výstroja, výzbroje a proviantu zostala uložená u komisára obce Jána Ševčíka.“ „Kálnica sa stala ich materskou zásobovacou základňou (partizánska skupina Šrobár pod vedením melčického rodáka Juraja Staňáka).“ In: Kálnica, c.d., s. 53.

Poznámka č. 6: Elektrifikácia obce – slávnostná posviacka sa konala 11.6.1943, obec zaplatila 90.000 korún, celkovo stála 299.000 korún; in: Kálnica, c.d., s. 51.

Poznámka č. 7: Spomienky p. Zuzany Krchnavej na otca Adama Ďuriša, prvého kálnického poštára, in: Kálnické ozveny č. 32011, str. 8.

Poznámka č. 8: Syn Ján Ševčík ml. sa oženil, vzal si Emíliu Jamrichovú z Beckova, mali jedného syna Vladimíra (28.5.1961 – 12.9.1973), od narodenia vážne chorého.

Poznámka č. 9: „...striedanie na poste predsedu JRD: po Jánovi Urbanovi viedol JRD Ján Jurík, po ňom Ing. Pavel Zimančok, Ondrej Pavlech, Ján Ševčík a až v roku 1964 oslovili mladého zooteknika a mechanizátora JRD Hrádok Rudolfa Pagáča, aby on „čosi urobil s týmto družstvom“. In: Kálnica, c.d., s. 67;

„S pestovaním chmeľu začalo JRD medzi prvými v okrese už v roku 1960. Pod vedením chmeliara Jána Jurika ...“ in: Kálnica, c.d., s. 69.

Fotografie J. Ševčíka sú z archívu M. Müllerovej.

Ján Ševčík spomína na Jána Ševčíka

Rozprávanie p. Ševčíka o jeho strýkovi a krstnom tatovi sme zoradili do platieh okruhov pre lepšiu prehľadnosť.

Rodina Ševčíkovcov

Otec Jána Ševčíka, môj dedko Ján Ševčík padol v prvej svetovej vojne, jeho mama, moja babka, zomrela po druhej svetovej vojne (1947). Mali spolu šesť detí: Ján, Pavol (Poznámka 1), Ondrej, Štefan, Anna a Zuzana. Najstarší syn Ján Ševčík si postavil dom v roku 1936 na pozemku, ktorý kúpil od richtára Jána Hladkého. Oženil sa s Katarínou rod. Juríkovou (1908-1993) a ich syn Janko sa narodil vo februári 1933. Vnuk Vladimír Ševčík je pochovaný v beckovskom cintoríne (28.5.1961 – 12.9.1973).

Ján Ševčík (1903-1985) bol medzi vojnami vedúci v Potravnom družstve, zároveň predával v obchode aj v krčme, aj tam býval. Vtedy tam bola jedna kuchyňa a jedna izba. Aj ja som tam začínal v roku 1955, potom tam urobili obchod (dnes je na jeho mieste pošta) - pôvodne tam bola len brána. Pri rekonštrukcii v roku 1957(8) sa otvorila nová predajňa potravín spod brány do dvora. Touto úpravou zostala priemyselná a potravinárska predajňa samostatná. Dnes je tam predajňa potravín a pošta. Chodba slúžila ako núdzový východ (Poznámka 2).

Ján Ševčík mal v obci prvé auto, najprv mal osobné Opel Capitan, potom nákladné. Opel Capitan sa po vojne po konfiškácii dostal na STS do Nového Mesta nad Váhom, krstný otec tam išiel s mojím bratom Zdenom a auto priviezli naspäť. O niekoľko týždňov ho museli zase vrátiť. Pamätám si, že bolo krátko ukryté v stodole. Po roku 1948 nákladné auto prepísal na hasičov, aby zostalo v dedine.

Americký letec na Drahách

Koncom leta 1944 pásol Adam Jurík, fotograf, kravy na Drahách a veľmi sa vylakal, keď zrazu uvidel letca spojeneckých armád schovaného v kríčku. Keď mali lietadlá poruchy, zhádzovali sudy s benzínom a pilot musel

vyskočiť (Poznámka 3). Báli sa jeden druhého, nevedeli ani jeden reč, ako sa dohovoriť? Adam Jurík ho doviedol k môjmu krstnému tatovi Jánovi Ševčíkovi. Anglicky v dedine vedel len Pavel Klinčúch (býval vo Dvoroch, mal syna Víla, ktorý dnes žije v Brne).

Bol som pri tom, aj Janko Michalec, aj fotky sú z toho. Pamätám si, že z nejakého dôvodu strieľali vtedy zo samopalu do vrát na stodole.

Američana odviezli na koči do Nového Mesta. Na mostoch bola nemecká kontrola, cez most ho previezli JUDr. Kukučka, Ondrej Ševčík a Ján Klinčúch, prešli cez nemeckú zónu (pod mostom boli postavené na stĺpoch kasárne) do mesta na nádražie, dopravili ho do Bratislavy a potom do Banskej Bystrice, ďalej neviem. Asi prežil, pretože v USA sa o ňom písalo po vojne. Vznikla aj veršovačka: „Treba zosadnúť v Kálnici, dostanete slaninu, chleba aj slivovicu...“, napísali o tom do Kálnice americkí Slováci, že to tam čítali. Jozef Krchnavý-Kováčech a jeho žena Pavla Krchnavá mi o tom hovorili (z Dvorov).

Ako sme unikli nemeckému zajatiu

Veľká razia sa uskutočnila v súvislosti s partizánmi, ktorí sa o potlačení SNP ukrývali v horách. Kálnica patrila medzi obce, ktoré nacisti podozrievali zo spolupráce s partizánmi. Na Ondreja Nemci zhromaždili všetkých mužov od 18 do 60 rokov na dvore školy (30.11.1944) a odviezli ich do Beckova.

„V novembri 1944 na Ondreja robili Nemci raziu. Do školy vzali aj Jána Krchnavého, mňa, brata Zdena, Pavla Krchnavého (nedávno umrel v Beckove). Pomohla nám riaditeľka školy Viktória Kováčová, vraj „Kindern“. Všetkých chlapcov potom zobrali do Beckova. Tam špióni ukázali na Štefana Ševčíka, Michala Noska, Jána Hladkého, Ondreja Masára a Františka Daudu, že pomáhali partizánom. Už sa domov nevrátili. Ján Ševčík pracoval na tom, aby ich dostal domov.

Krstný tato bol komisár, išiel do Trenčína na sedriu, nemohol to nechať tak. Nejaká pani z Nového Mesta nad Váhom tam pracovala ako upratovačka, a tá mu prezradila, že na druhý deň ich odvezú preč: „Pán Ševčík, ak ich nezachránite dnes, zajtra ich už nebudete vidieť.“ Vyšlo to, Štefana Ševčíka večer prepustili, ale ostatných zachrániť nemohol. Odviezli ich zo sedrie do koncentračného tábora v Seredi. Po vojne jeden človek zo Selca hovoril, že tam bol aj Dauda. Prežil len Ján Hladký. Strýko Štefan umrel po vojne, zrovna vtedy bola v rodine svadba, ale svadobčanom sa to zamlčalo.“

Spolupráca s partizánmi

Doma sme mali rádio, chodili k nám počúvať aj partizáni, hoci v škole oproti nášmu domu boli ubytovaní Nemci.

Kálnica mala byť vypálená, ale nestalo sa tak aj zásluhou Jána Ševčíka. Ján Ševčík dostal tri potvrdenia, že pomáhal partizánom, dával im stravu aj peniaze – sú z roku 1944 a 1945 s podpismi veliteľa partizánov... (Poznámka 4)

Povojnové roky – Pálenica opäť v obci

Jánovi Ševčíkovi po roku 1948 skonfiškovali majetok, a tak nezostalo z jeho pálenice nič (Poznámka 5). Po revolúcii v roku 1990 som našiel v archíve v Trenčíne súpis vecí, ktoré zobrali. Boli tam dve pálenice, ktoré po súdnom rozhodnutí museli vrátiť jeho žene v reštitúcii. Ona mi ju predala pred 20 rokmi. Jednalo sa o dve súpravy. Jedna zostala v JRD a druhú sme museli hľadať. Našli sme ju v pálenici v Starej Turej. Bola uskladnená v garáži. Keď ju nechceli zamestnanci ukázať, tak som požiadal VB o zaplombovanie garáže. Zistili sme, že Slovák ju už nemal v evidencii a pravdepodobne bola prichystaná pre niekoho iného. Mal som záujem o pálenicu, ale správa JRD nesúhlasila, aby som ju prevádzkoval, mali ju sľúbenú už niekomu inému. Mal som i podnikateľský plán mimo sezóny. Keď sa z JRD nedalo dohodnúť, tak som im ju predal, a tak „Ševčíkova“ pálenica zostala v Kálnici a dodnes sa v nej páli! - aj povestná „kálnická“ slivovica!

Rozprávanie Jána Ševčíka zapísala Dana Badžgoňová

POZNÁMKY

1. Môj otec Pavol Ševčík (1906 – 1970) bol vyučený stolár a športovec, zápasník. Mal ísť na OH za ČSR, ale dostali sa tam pražskí mäsiari. Zápasil za Robotnícky športový klub v Trenčíne.

Otec bol v Novom Meste nad Váhom spoluzakladateľom Podjavorinského nákupného družstva, ktoré po roku 1948 bolo skonfiškované a zaniklo. Po roku 1929 odišiel s rodinou do Báthorových Kosíh, kde pomáhal pri stavbe domu a hospodárstva. Narodil sa tam brat Zdeno a ja. Odtiaľ sme v roku 1934 odišli do Kočoviec, kde otec pracoval ako vedúci Potravného družstva. V roku 1936 sme odišli do Ivanoviec a do Kálnice sme sa presťahovali v roku 1942. Po vojne pracoval v JRD a v ČSAD na pumpe.

2. Pri rekonštrukcii obchodu sa našla zalepená odbitá fľaša a v nej boli na papieri napísané mená tých, ktorí tam dovtedy pracovali. Dopísal som tam mená vedúcich Potravného družstva po nich, zalepil som fľašu a dal som to pod výklad (teraz je tam pošta). Stavbu realizoval Komunálny podnik Nové Mesto nad Váhom a práce prevádzkal murár František Müller z Kálnice.

3. V lete 1943 lietali nad Kálnicou ťažké spojenecké lietadlá „strieborné lastovičky“ a amerického letca zachránili obyvatelia po havárii jeho stoja. In: Kálnica. Zostavil Štefan Šicko, vydal Obecny úrad v Kálnici 1996; s. 54.

4. Súkromný archív J. Ševčíka.

5. V pálenici u krstného tatu robil jeho brat Pavol, švager Pavol Valovič, Ján Krchnavý, Ján Jurík, Milan Krchnavý.

Milé kuchárky, milí kuchári...

A je to tu... Záver roka sa nezadržateľne blíži a s ním i Vianoce a vianočné pečenie. Keďže neodmysliteľnou súčasťou vianočného pečiva sú orechy, dovoľte pár slov o nich. Orech kráľovský (vlašský) je jedna z najpestovanejších drevín sveta. Tieto naše krásne stromy sa k nám dostali z juhozápadnej Európy. Dlhoročným pestovaním vzniklo niekoľko odrôd, dnes ich poznáme asi 150 druhov. Ako vlasť orechov sa väčšinou uvádza územie od Malej Ázie až po západnú Čínu. Už v dobe bronzovej (cca rok 3500 - 700 pred našim letopočtom) sa objavili prví zástupcovia tohto druhu. Poznali ho aj v antickom Grécku a v Rímskej ríši. Rimania v rámci svojich dobyvateľských výprav rozšírili orech do severnej a západnej Európy. Až v 17. storočí sa dostal do Ameriky. Dnes sú vlašské orechy významným produktom vývozu krajiny ako Francúzsko, Grécko, Bulharsko, Rumunsko, Kalifornia, Chile či ostatné krajiny Južnej Ameriky. Vlašské orechy sú vysoko koncentrovanou potravinou, sú veľmi bohaté na zdravé tuky, kvalitné bielkoviny, vitamíny E, B1 a B6, minerály a stopové prvky, fosfor, draslík, horčík, zinok, meď, mangán. Hrst orechov denne je tou pravou potravou pre naše srdce i nervovú sústavu. Tuky tvoria až 62 % hmotnosti orecha. Pozostávajú najmä z nenasýtených mastných kyselín, ale obsahujú aj esenciálne mastné kyseliny, ktoré pomáhajú znižovať hladinu cholesterolu. Orechy sú dobrým zdrojom vitamínu B1, B2, B3 a B6. Vitamín B1 alebo tiamín je potrebný na fungovanie srdca a na rovnováhu nervovej sústavy. Vitamín B6 pyridoxín sa stará o správne fungovanie mozgu a tvorbu červených krviniek. Vlašské orechy sú bohaté na fosfor, draslík, železo a horčík. Zo stopových prvkov obsahujú zinok (2,73 mg na 100g) – viac ako ryby alebo mäso (okrem pečene). Zinok je dôležitý pre imunitný systém a hojenie rán. Vysoký je aj obsah medi a mangánu. Vlašské orechy sú tiež známe ako „potrava pre mozog“, najmä vďaka obsahu esenciálnych mastných kyselín, lecitínu, fosforu a vitamínu B6. Orechy zlepšujú duševnú výkonnosť a navracajú silu a rovnováhu nervovej sústavy, preto by ich mali jesť hlavne študenti a duševne pracujúci ľudia a tiež všetci, ktorých trápi podráždenosť, depresia, stres alebo nervové vyčerpanie. **Zaujímavosť:** Pri pravidelnej konzumácii niekoľkých orechov šesťkrát týždenne klesá riziko infarktu myokardu až o 50 %.



MEDOVO-ORECHOVÝ KOLÁČ
Na cesto: 500 g hladkej múky, 200 g práškového cukru, 2 vajcia, 200 g masla, 2 PL medu, 2 KL sódy bikarbóny rozmiešať v 2 PL mlieka.
Na orechovú zmes: 250 až 300 g nasekaných (pozor - nie mletých) vlašských orechov, 80 g práškového cukru, 120 g masla, 3 PL medu.
Na krém: 4 dcl mlieka, 1,5 PL hladkej múky, 1 Zlatý klas, 100 g cukru, 250 g masla, 1 vanilkový cukor, 1 dcl rumu.
Postup prípravy: Zo surovín „na cesto“ si na doske vypracujeme cesto a rozdelíme ho na dve polovice. Obe rozgúľame a upečieme na papieri na pečenie. Cesto môžete gúľať rovno na pečúcom papieri, lepšie ho preniesiete na plech. Jeden plát upečieme prázdny a druhý aj s orechovou zmesou. Pečieme pri 170°C do zlatista asi 15 minút, treba sledovať. Správime si orechovú zmes: Nasekané orechy, maslo, cukor a med dáme do hrnca a necháme všetko rozpustiť. Ešte HORÚCU zmes nalejeme na druhý plát cesta a pečieme pri 170°C 15 minút. Príprava krému: maslo zmiešame s vanilkovým cukrom. Ďalej spolu uvaríme na hustú kašu mlieko, hladkú múku, solamyl a cukor. Miešame, až kým to nezhustne. Keď kaša vychladne, prímiešame ju k maslu zmiešanému s vanilkovým cukrom a vyšľaháme. Prázdny plát najprv pokvapkáme rumom a necháme vsiaknuť. Potom natrieme krémom a prikryjeme plátom s orechovou zmesou. Koláč treba nechať na chladnom mieste uležať aspoň jeden deň. **RNDr. Ingrid Ševčíková**

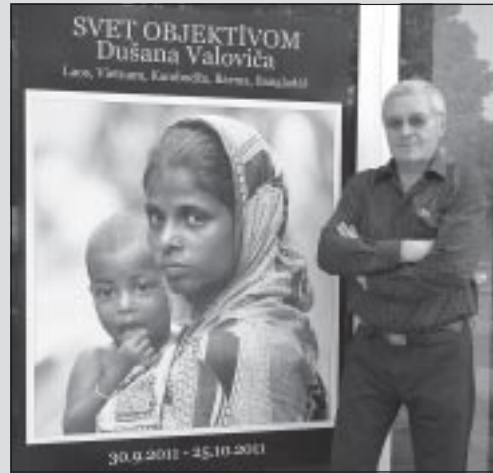
Kvasinkové ochorenia

Kandidóza je skupina ochorení spôsobených kvasinkami - najčastejšie Candida albicans. Postihujú najčastejšie sliznicu a kožu. Väčšinou sa jedná o dôsledok iných celkových ochorení, pri ktorých dochádza k zníženiu imunity organizmu, ale môže ísť aj o prvotné postihnutie. Kandidóza vzniká z baktérií črevného traktu, ktoré vonkajším pôsobením strácajú svoj pôvodný charakter a stávajú sa pre telo škodlivými. Hlavné príčiny vzniku kandidózy sú gravidita, poškodenie kože alebo sliznice, endokrinné poruchy - cukrovka alebo nedostatočná výživa, pooperačné stavy, časté užívanie antibiotík, cytostatik, liekov na zvýšenie imunity, onkologické ochorenia, promiskuitný spôsob života. Najčastejšia je kandidóza ústnej dutiny. Toto ochorenie sa nazýva aj soor, postihuje jazyk, pery, mäkké podnebie. V ústach a tráviacom systéme ide hlavne o zápach z úst, afty na slizniciach a ďasnách, nadúvanie, ťažkosť pri prehltnutí, pálenie a svrbenie konečníka. Druhou najčastejšou skupinou je kandidóza na koži, hlavne medzi prstami na nohách, medzi stehnami, v sedacej časti, pod pazuchami, na nechtoch rúk aj nôh. Prejavuje sa svrbením, pálením, plesňou na nechtoch, lámavosťou nechťov.

Veľmi častá je tiež kandidóza na pohlavných orgánoch a močových cestách. Ide hlavne o biely výtok z oblasti pohlavných orgánov, svrbenie. Liečba tohto nepríjemného ochorenia patrí vždy do rúk lekára, či už všeobecného, alebo lekára špecialistu. **MUDr. Lenka Benáková**

Svet objektívom Dušana Valoviča

Už po druhýkrát využili sme možnosť prezrieť si výstavu fotografií nášho rodáka pána Dušana Valoviča z Prievidze, ktorá sa konala pod názvom: „Svet objektívom Dušana Valoviča“. Výstava sa konala v Galérii REGIONART pri RKC v Prievidzi v termíne od 30.9.2011 do 25.10.2011.



Bola zameraná na fantastické zábery z Laosu, Vietnamu, Kambodže, Barmy a Bangladéša, krajiny ktoré pán Valovič naposledy precestoval. Vernisáž výstavy sa uskutočnila 30.9.2011 a zúčastnili sa na nej i pozvaní z našej obce. Nakoľko vernisáže sme sa nemohli zúčastniť, požiadali sme ho o možnosť výstavu si pozrieť v inom dohodnutom termíne s tým, že nás výstavou osobne bude sprevádzať, čo ochotne i prisľúbil. Bol to vzácný zážitok. Postupne vysvetľoval súvislosti a zvláštnosti každej prezentovanej fotografie, históriu i okolnosti jej vzniku. Ukázalo sa, že je nielen vynikajúci fotograf, ale i vynikajúci rozprávač a znalec histórie krajiny, ktorú navštívil. Viac ako dvojhodinová prehliadka s jeho výkladom nám ubehla veľmi rýchlo.

Záverom sme mu poďakovali za pozornosť, ktorú nám venoval a poželali sme mu šťastný návrat z pripravovanej novembrovej cesty do Afriky a jarnej cesty do Tibetu. Radi odovzdávame touto cestou jeho pozdrav kálnickým rodákam. Nadovšetko, ale ďakujeme za šírenie dobrého mena i našej obce. **Ing. Miroslav Borcovan s manželkou**

Dušan Valovič. Narodil sa 2.8.1945 v malebnej dedinke Kálnica na strednom Považí. Je vyučený fotograf. Do tajov fotografie začal vnikáť, keď mal sotva deväť rokov. Od roku 1971 bol vedúcom fotoateliéru v Bojniciach, kde sa okrem ateliérovej fotografie venoval aj fotografii reklamnej. Spolupracoval s vydavateľstvami Osveta, Pressfoto, reklamným podnikom Erpo a inými. V súčasnosti podniká vo fotografickej oblasti. **Foto: Dušan Valovič, 2011**

Podakovanie poľovníkovi za dobrý skutok

Ako náhodné stretnutie môže zachrániť život

Viete si predstaviť, aké prekvapenie zažil mladý poľovník vracajúci sa z poľovačky 27.9.2011 o pol ôsmej podvečer, keď miesto urasteného diviaka našiel v Hrabovníku na babku „Poľovníčku“? Že napokon toto stretnutie bolo veľmi prospešné hlavne pre babku, o tom asi nikto nepochybuje. Stará pani akosi pozabudla na svoj vek, 87 rôčkov, lebo tretia cesta v priebehu týždňa do Hrabovníka za slivkami a jablčkami bola už nad jej sily, a tak pomoc prišla viac ako vhod.

Bola už skoro tma, keď začul z jarku nejaký šuchot a keď si posvietil baterkou, uvidel postavu v bielom. Otázky „Kto si?“ a „Čo tu robíte?“ vystriedalo „Pán Boh ťa zoslal!“

Mladý poľovník neváhal, babku odprevadil pomaličky okolo kukurice k potoku, potom sa vrátil po káricku a spolu počkali, až prišla jeho manželka Patrícia. Babku naložili do auta. Bola natoľko zmätená a dezorientovaná, že sama by to nebola zvládla. Takto sa dostala bez ujmy domov.

Bola presvedčená, že domov sa už žiava nedostane, a keď sa zmierila so svojím komcom, prišla záchrana.

Asi ste si už domysleli, že svojmu záchrancovi, mladému poľovníkovi Robertovi Vojtovi ďakuje pani Ludmila Krchnavá.

Otázka pre p. Krchnavú: „Kde ste nabrali sily na takúto výpravu ešte aj s kárickou?“

Odpoveď: „Išla som silou vôle!“ A začala nám rozprávať o zavaraní sliviek. „Ale už tam nepôjdem, mohla som tam zostať navždy.“ **(b)**



foto: J. Foldyna

O VIANOCIACH ...VO FARÁRSKEJ RODINE

Keď sa všetci pripravujú na krásne sviatky roka, vo farárskej rodine je to spravidla niečo celkom iné. Niežby sme sa nepripravovali, ale nie je to iba pečenie, varenie, upratovanie a „dobaľovanie“ darčiekov.

Najnáročnejším obdobím v roku je práve Štedrý deň. Celkom iné to bolo, keď som bola na fare bez rodiny a Vianoce som slávila s rodičmi, a potom len s maminou.

Celkom iné (samozrejme, bohatšie) je to teraz, keď sme na všetko dvaja a že nám Pán Boh dal najdrahší dar, našu dcéru Leu Ruth.

Už advent je pomerne frekventovaným časom, pretože bývajú adventné večierne a treba sa na ne pripravovať. Nie je to tak, že vezmete do rúk Bibliu a začnete kázať. To by bolo rúhanie sa Pánu Bohu. V advente stále prebieha vyučovanie náboženstva a k tomu sa pripájajú aj nácviky vianočného programu detí, ktoré bývajú zvlášť v Beckove aj v Kálnici, kde máme aj stretnutia spevokolu. Je potrebné zabezpečiť vianočné balíčky pre deti a iné drobnosti, ktoré si vyžadujú koordinátora a hlavne čas, ktorý tomu venujete.

No a sú aj ďalšie práce, ktoré sa nedajú vymenovať. A potom to všetko,

čo pozná každá gazdinka – domácnosť, upratovanie, pečenie a pod. Samozrejme, že to nie je pred Vianocami iba o Vianociach. Musíte zabezpečiť aj mnoho iných povinností a prác.

Tak ako v iných rodinách, aj u nás sa na Vianoce chystáme v predstihu (tento rok skúšam prípravu už od konca novembra) a v mnohých veciach sa môžem spoliehať na pomoc môjho manžela a mojej maminy, ktorá sa opäť bude naplno venovať dcérke (dakujem jej, že v jej rokoch sa dokáže pre nás obetovať).

Pokiaľ ide o prípravu, prioritou u nás je predovšetkým zmysel Vianoc a nie to, či stihneme napiecť viacero druhov koláčov, alebo úplne dokonale vyupratovať byt. Samozrejme, že sa stáva (ako aj pri písaní tohto rozhovoru), že niektoré veci doťahujem a dorábam i v noci.

Štedrý večer býva na fare veľmi pekný, hoci veľmi rušný. Už od skorého rána sa púšťame do príprav. Kým som bola slobodná, kuchyňa „bola“ v tento deň mojej maminy. Tá zabezpečila všetky chody, ktoré sme zvykli u nás tradične dodržiavať. Samozrejme, keď som sa vydala, túto štafetu prevzal Mirko. S tým rozdielom, že sme prevzali ich zvyky. Pretože on varí, tak varí to, čo pozná z domu.

Po jednoduchom obede sa začínam sústreďovať a pripravovať na štedrovečerné chvíle. Do Kálnice odchádzam 30 – 20 minút pred začiatkom Služieb Božích, ktoré bývali o štvrtej, v tomto roku však budú o 15.00 h. Tam si ešte upresníme so sestrou kantorkou poriadok Služieb Božích, treba tiež skoordinať program detí a mládeže s Táničkou. V tomto roku by mal do programu Služieb Božích prispieť aj spevokol, ktorý obohacuje Služby Božie najmä na Božie narodenie, čo je 1. slávnosť vianočná, inak 25.12., teda na Vianoce. Po skončení Služieb Božích v Kálnici nasledujú Služby Božie v kostole v Beckove. V tomto roku budú po rokoch skôr, už o 17.00 hod. Podobne aj tu dotiahneme potrebné veci pred ich začiatkom. Verím, že detičky tiež prispedia pekným programom ako v minulosti. Do budúcnosti mám pranie, aby sa pridali aj dospelí.

Po skončení Služieb Božích a po podaní rúk všetkým veriacim (v minulých rokoch asi o 19.45 hod) prídem domov, pripravím ešte slávnostný štedrovečerný stôl, aby sme mohli spoločne asi o pol deviatej zasadiť ku večeri, ktorú pripravil manžel (začo mu chcem touto cestou vyjadriť veľké poďakovanie) a ešte stihne ísť na oboje Služby Božie. Okolo stola budeme sedieť štyria – spolu s nami moja mamina, pozvali sme aj Mirkovu maminu, tak uvidíme.

Najskôr zaspievame niekoľko vianočných piesní, prečítame si Božie slovo, potom sa pomodlíme a navečierame. Nechýbajú oblátky s medom a cesnakom, kapustnica a ako som už spomínala, ďalší chod je „brezňanský“: jaternice a klobáska s bielym chlebom, tzv. „štricer“ s cviklou a chrenom. Potom ryba so zemiakovou kašou a nakoniec makové pupáčiky s medom z „dielne“ mojej maminy. Tento rok si chcem nájsť čas na prípravu zemiakového šalátu. Robievam výbornú varenú majonézu, na ktorú mi dala recept moja kamarátka.

Až potom prídu na rad darčeky pod stromčekom – a to aj preto, lebo si uvedomujeme, že na Vianoce nie sú darčeky prioritou, hoci, samozrejme, nechýbajú. A televízia? Voľakedy som doma s rodičmi stihla pozerať program priebežne s prípravami, lebo sme mali kuchyňu spojenú s halou, kde bol televízor. Ale aj vtedy to bolo ohraničené tým, že som sa v cirkevnom zbore

venovala deťom a na Štedrý deň boli dvoje Služby Božie, najskôr s programom detí pre rodičov a potom hlavné štedrovečerné Služby Božie. Na oboch sme vystupovali s deťmi alebo mládežou, takže v kostole som trávila čas už od druhej. Dnes už nie je toľko času na televízne programy. A často vás už nemajú ani čím oslovit, najmä na záver kalendárneho roka, na Silvestra.

Aj v prvý vianočný sviatok po slávnostných Službách Božích aj v Beckove aj v Kálnici zasadneme k slávnostnému stolu a popoludní k nám prichádza rodinná návšteva. Na Štefana po oboch Službách Božích ideme zase na návštevu k môjmu bratovi do Nitry alebo príde on s rodinou k nám.

Chcem povedať, že naša rodina nie je v ničom odlišná, aj keď všetky farárske rodiny to majú na sviatky zložitá a rušná, a nie je možné tu všetko, čo s nimi súvisí opísať, ale aj toto všetko má svoje „čaro“ – vnímame to s manželom ako našu službu a ňou naplnený život.

Všetkým Vám želim Božie požehnanie, veľa lásky, milosti, pokoja, radosti, aby ste vedeli nájsť cestu z problémov, boli vnímaví aj na maličkosti a mali k sebe bližšie a to nielen počas Vianoc, ale i po ďalšie dni a celý budúci rok 2012.

Vaša Monika Cipciarová, zborová farárka s rodinou

Kálnické poľovnícke okienko

Obdobie medzi poslednými vydaniaми Kálnických ozvien sa v poľovníckej oblasti v oboch našich revíroch nieslo v duchu vyvrcholenia sezóny. Prítom však mnohí z Vás oprávnené môžu pripomenúť, že za vyvrcholenie poľovníckej sezóny je možné označiť obdobie zrodu nového života, teda narodenia mláďat. Odhladiac od takýchto akademických polemík, môžeme sa za týmto obdobím v našich oboch revíroch obhliadnuť. Ako som už v predchádzajúcom vydaní Kálnických ozvien konštatoval, jelenia ruja prebieha z dôvodu abnormálne vysokých septembrových teplôt, navyše bez vodných zrážok, absolútne nevýrazne, ručanie jeleňov bolo počuť až v neskorých nočných alebo v skorých ranných hodinách, aj to predovšetkým v kukuričných lánoch a v ich blízkosti, pričom najaktívnejšou bola oblasť Rybníkov. Po jelenej ruji, približne v druhej polovici októbra sme pozorovali ruju danieliu, ktorá sa odohrávala predovšetkým v lokalite Prieleských a Čihákovskej, kde sa tento druh zveri sporadicky vyskytuje, aj keď sa v plánoch lovu a chovu našich revírov nenachádza. Začiatok novembra sa niesol v duchu ruje ďalšej nepôvodnej zveri – muflónovej. Ruju tejto plachej zveri bolo možné pozorovať predovšetkým v okolí Bielej hliny a Baní, kde sa darí rozrastajúcej sa skupine vysadených zakúpených jedincov. Muflónia zver sa a obľubou zdržuje aj v skalnatých terénoch s výskytom jaseňov, ktorého opadnuté lístie patrí medzi obľúbenú potravu. Obdobie od novembra do decembra je nielen obdobím diviacej ruje, ale aj obdobím spoločných poľovačiek na diviáciu zver. V oboch našich revíroch sa v tomto období uskutočnili po dve spoločné poľovačky, no z ich výsledku majú „hlavu v smútku“ nielen hospodári oboch združení, ale aj všetci členovia. V každom revíri bol totiž ulovený iba jeden kus tejto zveri. Diviacia zver sa totiž u nás vyskytuje v



súčasnosti v omnoho menšom počte, ako v predchádzajúcich rokoch – aj napriek mimoriadnej úrode žaluďov a bukvic. Dôvodom môže byť aj to, že priľahlých častiach revírov na druhej strane pohoria Považského Inovca sa ešte stále nachádzajú nepokosené rozľahlé lány kukurice. Poľným revírom nachádzajúcim sa v týchto lokalitách sa darí uloviť počas spoločnej poľovačky aj 40 kusov diviacej zveri.

V poslednú októbrovú nedeľu zorganizovala kynologická komisia RgO SPZ Trenčín v revíri Poľovnej spoločnosti Ostré vrchy predbežné farbiarske skúšky psov. Pre desať prihlásených psov – prevažne bavorských farbiarov a slovenských kopovov boli pripravené náročné rasy stôp, ktorých nástrahy nedokázala pokoriť až polovica psov. Aj napriek tomu všetci prítomní, ale predovšetkým skúsení rozhodcovia ocenili organizáciu skúšok.

Vážení spoluobčania, v závere roka Vám prajem príjemné prežitie vianočných sviatkov v kruhu vašej rodiny, pričom verím, že sa na Vašom stole nájde aj jabĺčko pre voľne žijúce zvieratká a oriešok pre strádaťúcich vtáčikov.

Mgr. Ján Kucharovič, predseda predstavenstva OPK a RgO SPZ Trenčín

Blahoželáme

Preseda FO TJ Zavažan Kálnica
Ján Nedbal oslávil 50 rokov

V sobotu 19.11.2011 odohrali A-muži Zavažanu futbalové stretnutie proti Internacionálom TJ Zavažan, aby takto spoločne jubilantovi zblahoželi k „50“-ke a zároveň ukončili futbalovú sezónu. Ku gratulantom sa pridala i delegácia z družobnej TJ Družstevník Popovice z ČR na čele s predsedom TJ Radimom Slunéčkom.

Dňa 5.11.2011 sa dožil životného jubilea 50 rokov, „prezident“ futbalového oddielu TJ Zavažan pán Ján Nedbal, ktorý je členom TJ od roku 1974, keď najskôr ako žiak a neskôr ako dorastenec hrával futbal. Postupne sa stal vedúcim mužstva dorastu a členom výboru TJ Zavažan. Od roku 1994 je predsedom futbalového oddielu a svojim osobným pričinením sa významnou mierou podieľal na zveľadovaní športového areálu. I ako občanovi susednej obce Kočovce, časť Rakofuby, pánovi Jánovi Nedbalovi v roku 2010 Obecné zastupiteľstvo v Kálnici udelilo „Čestné občianstvo obce Kálnica“ za obzvlášť významné zásluhy na dlhoročnej úspešnej činnosti futbalového oddielu Zavažan Kálnica, a tým i šírenie dobrého mena obce Kálnica. Kolektív TJ Zavažan praje všetko najlepšie. **df**

TJ Zavažan **Kálnica** poriada
26.12.2011 od 19,00 hod. v KD
Štefanskú zábavu
Do tance hrá hudobní skupina
SYNTETIZ
Zosovateľné vstupné: 4,- EURÁ — TOMBOLA
Srdečne Vás pozývajú usporiadatelia.

Poukážte 2 % z daní za rok 2011 pre TJ Zavažan Kálnica

Zamestnanci

- vyžiadať „Potvrdenie o zaplatení dane z príjmov do závislej činnosti“

- vypísať a podpísať „Vyhlasenie o poukázaní sumy do výšky 2 % zaplatené dane“ tieto oba doklady odovzdať na DÚ, resp. predsedovi TJ Zavažan do 30.4.2012. Tlačivá sú u predsedu TJ Zavažan alebo na www.kalnica.sk

Organizácie – právnické osoby - poukazujú 1,5 % alebo 2 % v zmysle platných predpisov vypísaním potrebných údajov priamo do tlačiva daňového priznania do 31.3.2012.

Údaje o prijímateľovi 2 % z daní:

Obchodné meno: Telovýchovná jednota Zavažan Kálnica
Sídlo: 916 37 Kálnica 200

Právna forma: Občianske združenie

Identifikačné číslo: 3 4 0 0 9 1 3 2

Týmto žiadame našich členov, ich rodinných príslušníkov a priaznivcov športu o poukázanie 2 %

z odvedených daní v roku 2011 pre našu TJ Zavažan Kálnica. Ďakujeme!

Dušan Filip, predseda TJ Zavažan

Činnosť TJ Zavažan v II. polroku 2011

Po Valnom zhromaždení členov TJ Zavažan v marci t.r. a zvolení si funkcionárov na ďalšie 4 roky, prioritou bolo aktualizovať evidenciu členov na nasledujúce 5 ročné obdobie. Z pôvodne evidovaných a vydaných 340 členských preukazov TJ Zavažan si svoje členské povinnosti do roku 2015 doteraz uplatnilo len 114 členov. Ďalší tak ešte môžu urobiť zaplatením členského poplatku do roku 2015 - muži 5 eur, dôchodcovia 2,50 eura, ženy, študenti a žiaci bez poplatku, len predložia členský preukaz na potvrdenie predĺženia platnosti. Platný členský preukaz zároveň oprávňuje jeho majiteľa na voľný vstup na všetky domáce futbalové zápasy. Ďalšou prioritou funkcionárov bolo zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov na činnosť Telovýchovnej jednoty. Okrem očakávanej a obecným zastupiteľstvom v rozpočte schválenej dotácie na činnosť vo výške 6 tisíc eur sme sa uchádzali od našich členov a priaznivcov o darovanie 2 % z odvedených daní. Od obce sme doteraz obdržali 3 450 eur a z 2 % z daní sa nám podarilo získať 1973 eur, čo nepostačuje vykryť všetky náklady na činnosť TJ. Druhú splátku pre delegované osoby z 2 204 eur, ktorú sme museli zaplatiť vo výške 551 eur do 30.9.2011 sme museli riešiť formou výpožičky a skladaním. Doteraz dlžíme za cestovné na zápasy, za pranie dresov, pričom sme sa obmedzili na minimálne doplnenie športovej výstroje. Vďaka páňovi Potočkovi a páňovi Pavlechovi máme aspoň kvalitné lopty na zápasy, i keď by sme ich potrebovali viac. V najbližšej dobe nás čaká vyúčtovanie za elektrickú energiu a počas zimnej prestávky do 20.3.2012 musíme z príkazu športovo-technickej komisie ObFZ Trenčín prestavať a rozšíriť šatňu pre rozhodcov a delegáta tak, aby podlahová plocha bola min.10 m² s príslušným vybavením, čo bude tiež čosi stáť...

Iste je správne, že OcZ sa zaujíma a kontroluje použitie obecných finančných prostriedkov poukázaných na činnosť TJ, ale na druhej strane by bolo vhodné viac sa podieľať i na organizovaní samotnej športovej činnosti, prípadne prevziať zodpovednosť za organizovanie tejto činnosti v obci i prípadným premenovaním na Obecný športový klub tak ako je to v Beckove, Bošáci, Čachticiach, Lubine, Podolí, Soblahove a v min. ďalších 20 obciach, kde obec zabezpečuje administratívno-finančný chod organizácie. Doriešenie i tejto záležitosti nás čaká v najbližšom období.

Po športovej stránke môžeme hodnotiť aj II. polrok 2011 ako úspešný.

Stolní tenisti v 6. lige Oblasti Trenčín z

doterajších 10-tich zápasov 7 vyhrali a ziskom 24 bodov sú na peknom 6. mieste. Tréningy a domáce zápasy už hrajú vo vynovenom kultúrnom dome.

Futbalisti - žiaci sú zatiaľ bez víťazstva na konci tabuľky II. triedy, čo nie je oproti predchádzajúcim rokom príliš lichotivé. Keď však zoberieme v úvahu skutočnosť, že po odchode starších hráčov do dorastu zostali v družstve len mladší, menej skúsení, je úspechom, že odohrali všetky zápasy, i keď v niektorých i s menším počtom hráčov. Dorastenci v MO Trenčín sa umiestnili na 9. mieste, keď z 15 zápasov 6 vyhrali, 2 remizovali a so skóre 51:49 získali 20 bodov. Muži v MO Trenčín sa umiestnili na 11 mieste, keď z 16 zápasov 4 vyhrali, 7 remizovali a so skóre 18:25 získali 19 bodov.

Podľa výsledkov z jesennej futbalovej časti dorastencov i mužov, ale i stolných tenistov a turistov, môžeme vstúpiť do budúceho roku 2012 s optimizmom, a tak po športovej stránke osláviť 65. rok organizovanej činnosti TJ Zavažan.

Záverom všetkým našim členom, športovcom, funkcionárom a priaznivcom ďakujeme za úspešnú aktívnu športovú činnosť a podporu počas roku 2011 a do roku 2012 prajem pevné zdravie a veľa športových úspechov a radosť z víťazstiev.

Naši jubilanti

Sedem členov TJ Zavažan sa dožilo v roku 2011 významného životného jubilea.

90 rokov oslávil 2. marca pán Gustáv Kukučka, bývalý dlhoročný funkcionár a člen výboru TJ

80 rokov oslávil 1. augusta pán Bohumil Zdeno Ševčík, „Čestný predseda TJ Zavažan“, zakladajúci člen, futbalista, dlhoročný predseda TJ.

70 rokov oslávil 26. novembra pán Milan Valovič, bývalý futbalista, dlhoročný člen výboru TJ a tréner mužov.

60 rokov oslávil 2. októbra pán Ing. Milan Ďuriš, predseda lyžiarskeho oddielu, bývalý úspešný tréner lyžiarov na trávě.

60 rokov oslávil 13. apríla pán Pavel Hladký, bývalý futbalista a dlhoročný vodič telovýchovného autobusu.

50 rokov oslávil 6. augusta pán Ľuboš Bulko, bývalý futbalista, člen výboru-pokladník a vedúci mužstva.

50 rokov oslávil 5. novembra pán Ján Nedbal, „Čestný občan obce Kálnica“, bývalý futbalista, predseda futbalového oddielu.

Všetkým jubilantom i touto formou datočne blahoželám, ďakujem za ich aktívnu činnosť v prospech TJ Zavažan Kálnica a prajem pevné zdravie a pohodu v rodinách.

Dušan Filip, predseda TJ Zavažan



foto k článku Ján Nedbal oslávil 50 rokov

KÁLNIČKÉ OZVENY – obecné noviny Obce Kálnica, (032 77 98832). Šéfredaktorka: Mgr. Dana Badžgoňová, 032 7742722. Vychádzajú vo vydavateľstve DELTA, Jiří Foldyna, (0905 259 315) - 4x do roka. Evidenčné číslo Kálnické ozveny 3541/09. V súlade s § 6 ods. 3 zákona č. 167/2008 (tlačový zákon) uverejňujeme, že vlastníkom novín je Obec Kálnica – www.kalnica.sk. Príspevky posielajte priebežne na adresu redakcie: redakcia-ko@ismo.sk. © DELTA